

EUROBAROMETER 72

JAVNO MNIJENJE U EUROPSKOJ UNIJI

JESEN 2009.

NACIONALNI IZVJEŠTAJ

HRVATSKA

Ovo je istraživanje zatražila i uskladila Opća uprava za komunikacije.

Ovaj je izvještaj proizveden za Delegaciju Europske komisije u Hrvatskoj.

Ovaj spis ne predstavlja gledište Europske Komisije.

Tumačenja i mišljenja koja sadrži isključivo su autorova.

Uvod

Istraživanje javnoga mnijenja Standard Eurobarometra provodi se dva puta godišnje. Ovo, 72. po redu (EB 72), provodilo se od 23. listopada do 18. studenoga 2009. u svih 27 država članica Europske Unije, u dvjema zemljama kandidaticama koje pregovaraju o članstvu – Hrvatskoj i Turskoj - zatim u Bivšoj Jugoslavenskoj Republici Makedoniji, koja ima kandidatski položaj, ali joj nadnevak za početak pregovora još nije određen, te među pripadnicima turske ciparske zajednice. EB 72 je jedanaesto istraživanje Standard Eurobarometra koje je obuhvatilo Hrvatsku, a odgovore je na terenu od 27. listopada do 12. studenoga prikupljala agencija Puls. Tijekom četiri mjeseca između posljednjih dvaju istraživanja Standard Eurobarometra Švedska je od Češke preuzela predsjedanje Europskom Unijom. Lisabonski ugovor prošao je velikom većinom glasova na ponovljenome referendumu i Irskoj, nekoliko dana kasnije ratifikacijsku je ispravu potpisao poljski predsjednik Lech Kaczyński, a i češki ju je predsjednik Vaclav Klaus je, nakon dodatnoga odugovlačenja, ipak pristao potpisati nakon što je Europsko vijeće pristalo ispuniti njegov posljednji zahtjev, izuzeće Češke od Europske povelje o temeljnim pravima.

Hrvatsku je političku scenu početkom ljeta potreslo iznenadno i neobjašnjeno povlačenje Ive Sanadera s premijerskoga položaja. Dotadašnja podpredsjednica vlade Jadranka Kosor, koju je Sanader odredio kao svoju nasljednicu, priznala je da je državni proračun neodrživ, te ga je vlada odlučila napuniti uvođenjem nepopularnog kriznog poreza i povećanjem poreza na dodanu vrijednost. Njezina je popularnost ipak porasla jer se pristala suočiti s korupcijskim aferama koje su počele izbijati u javnost u tvrtkama u državnome vlasništvu, a nije popustila pritiscima da se odgovorne zaštiti.

Tijekom švedskoga predsjedanja Europskom Unijom napokon je okončana višemjesečna blokada hrvatskih pristupnih pregovora, pa su Kosor i njezin slovenski kolega Borut Pahor pristali sklopiti arbitražni sporazum o rješavanju spora o granici. Na Međuvladinoj pristupnoj konferenciji održanoj 2. listopada otvoreno je šest pregovaračkih poglavlja: *Sloboda kretanja kapitala, Porezi, Poljoprivreda i ruralni razvoj, Sigurnost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika, Pravda, sloboda i sigurnost, te Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata.*

Istovremeno je privremeno zatvoreno pet poglavlja: *Sloboda kretanja radnika, Pravo trgovačkih društava, Carinska unija, Statistika i Transeuropske mreže*. Tri je poglavlja, koja su spremna za otvaranje, Slovenija zadržala u blokadi: *Ribarstvo, Okoliš i Vanjska, sigurnosna i obrambena politika*.

Do završetka ovoga istraživanja Hrvatska je imala 28 otvorenih i 12 zatvorenih poglavlja. Za otvaranje su, uz navedena tri blokirana poglavlja, ostala još dva: *Tržišno natjecanje*, koje je čekalo potvrdu Europske komisije da je zadovoljna hrvatskim prijedlogom preustroja brodogradnje, te *Pravosuđe i temeljna prava*, za koje je Hrvatska, po mišljenju Europske komisije, ispunila mjerila za otvaranje, ali je nekoliko zemalja članica u Vijeću EU odlučilo čekati pozitivan izvještaj glavnoga tužitelja Međunarodnoga kaznenoga suda za bivšu Jugoslaviju (ICTY) Sergeja Brammertza o suradnji Hrvatske s ICTY-jem.

Unutarnjopolitičko polje u Hrvatskoj između posljednjih dvaju Eurobarometrovih istraživanja obilježila je i priprema kampanje za predsjedničke izbore.

I u Europskoj Uniji i u Hrvatskoj potka svim ovim zbivanjima bila je kriza koja se s novčarstva prelila na stvarno gospodarstvo, te je dosegla svoje dno.

Naručitelj istraživanja Standard Eurobarometra je Opća uprava za komunikacije Europske komisije, a proveo ga je konzorcij TNS Opinion & Social, koji čine Taylor Nelson Sofres i EOS Gallup Europe. Za Hrvatsku je podatke obradio i izvještaj napisao dopisnik *Večernjega lista* iz Bruxellesa Stojan de Prato.

Glavne teme ovoga istraživanja su:

- 1. Klima mišljenja:** a) Zadovoljstvo životom; b) Procjena stanja; c) Kratkoročna očekivanja; d) Dva najvažnija pitanja s kojima se suočuje; e) Povjerenje u ustanove; f) Povjerenje u glasila; g) Stanje kućanstva; g) Kretanja; h) Stanje demokracije
- 2. Stavovi o Europskoj Uniji:** a) Doživljaj EU; b) Članstvo u EU; c) Sadržaji Unije d) Budućnost europske integracije e) Moć i utjecaj
- 3. Globalizacija:** a) Prilika ili prijetnja; b) Globalizacija i domaće gospodarstvo; c) Globalizacija i kriza; d) Kriza i peobrazbe
- 4. Vrijednosti:** a) Gospodarske vrijednosti; b) Gospodarski pojmovi; c) Rangiranje vrijednosti
- 5. Profili:** a) Političko opredjeljenje; c) Komunikacije

Dok u Europskoj Uniji zadovoljstvo životom nastavlja polako rasti, pa je sada postotni bod više zadovoljnih (78%) nego ljetos, a jednako nezadovoljnih (63%), u Hrvatskoj zadovoljstvo životom, nakon prethodnoga pet postotnoga pada, stagnira (63%). No, četiri je je boda sada više nezadovoljnih (34%). Negativna razlika u zadovoljstvu životom Hrvata u odnosu na zadovoljstvo Europljana povećala se tako na 15 posto, dok je prije godinu i pol iznosila smo tri posto. Tolika je razlika vjerojatno posljedica činjenice da se EU već počela izvlačiti iz recesije, dok Hrvati još ne zamjećuju poteze koji bi vodili k izlasku iz krize niti im ulijevali nadu u sigurniju budućnost, a standard im je istovremeno smanjen kriznim porezom na dohodak i povećanjem poreza na dodanu vrijednost.

Porast optimizma u EU a pesimizma u Hrvatskoj vidi se i iz podatka da zadovoljstvo stanjem domaćega gospodarstva u EU lagano raste, pa je njime sada zadovoljno 23 posto ispitanika, a Hrvatskoj se ionako sićušan broj zadovoljnih od prethodnoga istraživanja zamalo prepolovio, na jedva šest posto. Stanjem svojega osobnoga posla zadovoljna je istovremeno rastuća iznadpolovična većina europskih ispitanika (54%), a u Hrvatskoj je postotak zadovoljnih opao za osam postotnih bodova, na 35 posto. Zadovoljstvo novčarskim stanjem vlastita domaćinstva u EU je blago opalo, (na 64%) a u Hrvatskoj znatno (na 40%).

Pogoršanje gospodarskoga stanja u zemlji očekuje šest bodova veća iznadpolovična većina Hrvata nego u prethodnome istraživanju (57%), dok u promjene nabolje vjeruje samo 11 posto. U EU je i dalje najviše onih koji ne očekuju nikakve promjene (37%), a u blagome je porastu broj onih koji očekuju da one budu pozitivne (28%), a malo je opao broj Europljana koji očekuju negativne promjene (31%).

Iako većina Hrvata i dalje ne očekuje promjene u gospodarskome stanju vlastita domaćinstva, ta je većina sada ispodpolovična (49%) i tri boda manja nego u prethodnome istraživanju. Istovremeno je čak sedam bodova više onih koji očekuju negativne promjene (35%), a četiri boda manje onih koji misle da će promjene biti pozitivne (14%). U EU je 57 posto onih koji ne očekuju nikakve promjene, pozitivne očekuje njih 21, a negativne 19 posto.

Broj Hrvata koji ne mogu planirati budućnost, pa žive od danas do sutra, porastao je od prethodnoga istraživanja za 11 bodova, pa su sada u iznadpolovičnoj većini (54%), dok je u EU takvih ispitanika postojanih 35 posto.

Zločin se za Hrvate ponovno probio na prvo mjesto (59%) među najvažnijim

pitanjima s kojima se zemlja suočuje, s porastom od čak 21 bod u odnosu na prethodno istraživanje. Na drugo je mjesto potisnuo nezaposlenost (50%), a na treće gospodarsko stanje (45%). Inflaciju Hrvati stavljaju a na četvrto mjesto (17%), ali ona sada zabrinjava 10 bodova manje ispitanika nego u prethodnome istraživanju. Za europske ispitanike najvažnije je pitanje s kojime se njihova zemlja suočuje nezaposlenost (51%), a slijede gospodarsko stanje (45%), te zločin i inflacija (19%). I u EU (47%) i u Hrvatskoj (71%) prevladavaju oni koji smatraju da stvari u njihovim zemljama idu ukrivo, no od prethodnoga se istraživanja broj takvih u EU smanjio za tri, a u Hrvatskoj za šest bodova. I hrvatski i europski ispitanici sve su veći optimisti kada ih se pita o kretanju stvari u EU. U Hrvatskoj 33 posto ispitanika, sedam bodova više nego u prethodnome istraživanju, smatra da stvari u EU idu u dobrome smjeru, dok ih 30 posto, čak 18 bodova manje, misli da idu ukrivo. Među Europskim ispitanicima, 40 ih posto smatra da stvari u EU idu dobro, a 28 posto loše. Da će njihova djeca živjeti lošije od sadašnjega naraštaja smatra iznadpolovična većina i hrvatskih i europskih ispitanika. No, Hrvati (56%) su po tome pitanju manji pesimisti nego Europljani (61%). U Hrvatskoj je od prethodnoga istraživanja za čak osam bodova porastao broj ispitanika koji misle da bi im djeca bolje živjela kada bi se iselila u neku drugu zemlju, pa su takvi sada prešli u relativnu većinu (42%). U EU iznadpolovična većina, 53 posto, tri boda veće nego u prethodnome istraživanju, ne vjeruje da bi se njihovoj djeci iseljavanjem život poboljšao. Povjerenje u vladu u Hrvatskoj je od prethodnoga istraživanja palo za bod, na 12 posto, no nepovjerenje stagnira na 84 posto. U vladu svoje zemlje povjerenje istovremeno ima 29 posto Europljana, tri boda manje nego u prethodnome istraživanju, a ne vjeruje joj njih 5 posto, dva boda više. Saboru vjeruje također 12 a ne vjeruje mu 84 posto Hrvata, koliko i vladi, s time da je povjerenje Sabor u međuvremenu opalo za četiri, a nepovjerenje poraslo za tri boda. Među europskim ispitanicima parlamentima svojih zemalja vjeruje prosječno njih 30, a ne vjeruje 63 posto. Svojim županijskim ili mjesnim vlastima vjeruje 23 posto Hrvata a čak 50 posto Europljana, dok im ne vjeruje 71 posto Hrvata i 43 posto Europljana. U Hrvatskoj je za pet bodova, na 15 posto, palo i povjerenje u domaće pravosuđe, dok je za četiri boda, na 80 posto, poraslo nepovjerenje. U EU domaćemu pravosuđu vjeruje 43, a ne vjeruje mu 52 posto ispitanika.

U Hrvatskoj je povjerenje u političke stranke palo na najnižu razinu otkada se provodi Eurobarometrovo istraživanje: vjeruje im samo četiri posto Hrvata, tri boda manje nego u prethodnome istraživanju, dok im ne vjeruje 92 posto, bod više. Nisko je povjerenje u stranke i u zemljama članicama EU: vjeruje im prosječno 16, a ne vjeruje 79 posto ispitanika.

Vojsci vjeruje 46 posto Hrvata i 64 posto Europljana, a ne vjeruje joj 42 posto Hrvata i 26 posto Europljana.

Povjerenje Hrvata u Europsku Uniju ponovno raste, pa je sada doseglo 34 posto i tri je boda veće nego u prethodnome istraživanju. Nepovjerenje je istovremeno opalo za pet bodova, na 57 posto. Među Europljanima povjerenje u EU ima njih 48 posto, dok ga nema njih 40 posto.

NATO-u vjeruje 40 posto Hrvata i 48 posto Europljana, a ne vjeruje mu 45 posto Hrvata i 30 posto Europljana.

Glasila u Hrvatskoj uživaju vrlo nisku razinu povjerenja. Najviše Hrvati vjeruju radiju, 47 posto, ali jednak postotak ispitanika radiju ne vjeruje. Na drugome je mjestu televizija, kojoj vjeruje 42, a ne vjeruje 53 posto Hrvata. Internetu vjeruje 35 posto Hrvata, a jednako toliko mu ne vjeruje. Na najnižoj je razini povjerenje u tisak: vjeruje mu samo 30, a ne vjeruje čak 63 posto hrvatskih ispitanika.

I u EU radio uživa najveće povjerenje: vjeruje mu 58, a ne vjeruje 35 posto ispitanika. Televiziji vjeruje 49, a ne vjeruje 46 posto Europljana. Tisku ih vjeruje 42, a ne vjeruje 52 posto, dok ih povjerenje u internet ima 37, a nema 41 posto.

Stanjem demokracije u Hrvatskoj nije zadovoljno čak 84 posto ispitanika, dok je u EU iznadpolovična većina, 53 posto, zadovoljna stanjem demokracije u svojoj zemlji. Europska Unija ima za hrvatske ispitanike sve negativniji lik. Onih koji je vide pozitivno sada je samo 25 posto, tri boda manje nego u prethodnome istraživanju, dok je negativno vidi 32 posto, dva boda više. U većini su, međutim, s postojanih 40 posto, oni za koje je lik EU neutralan.

Za europske ispitanika lik EU u međuvremenu biva sve pozitivnijim. Pozitivno ih EU sada vidi 48 posto, tri boda više, a negativno 15 posto, bod manje. Za jedan se bod, na 36 posto, smanjio broj Europljana za koje je lik EU neutralan.

Manje od četvrtine hrvatskih ispitanika (24%) smatra da bi članstvo Hrvatske u EU bilo dobro, dok članstvo svoje zemlje dobrim vidi prosječno više od polovice (53%) državljana zemalja članica EU.

U Hrvatskoj se od prethodnoga istraživanja za dva postotna boda, na 37 posto, smanjio broj ispitanika koji članstvo Hrvatske u EU smatraju lošim, dok je u EU onih koji misle da je članstvo njihove zemlje loše i dalje samo 15 posto.

Dva je boda više hrvatskih ispitanika koji članstvo Hrvatske u EU ne smatraju ni dobrim, ni lošim (35%), dok je u EU onih koji su neutralni prema članstvu vlastite zemlje postojanih 28 posto.

Dok dobrobit za svoju zemlju od članstva u EU osjeća 57 posto europskih ispitanika, bod više nego u prethodnome istraživanju, a ne osjeća je postojanih 31 posto, u Hrvatskoj se broj ispitanika koji očekuju dobrobit od članstva u međuvremenu smanjio za bod, na 36 posto, ali se za dva boda, na 52 posto, smanjio i broj onih koji ne očekuju dobrobit od članstva.

Europska monetarna unija sa zajedničkom valutom eurom uživa i dalje veliku potporu i među europskim, i među hrvatskim ispitanicima, iako je na obje strane ta potpora od prethodnoga istraživanja ponešto opala: u Hrvatskoj za tri boda (59%), a u EU za bod (60%).

I Hrvati i Europljani protive se u većini "Europi više brzina", s time da je to protivljenje u Hrvatskoj od prethodnoga istraživanja naraslo za dva boda (50%), a u EU za bod (43%). Za bod je narastao, međutim, i broj europskih ispitanika koji bi bili za višebrzinsku EU (40%), dok se u Hrvatskoj u međuvremenu broj takvih smanjio za čak devet bodova (29%), u korist neodlučnih.

Potpora politici proširenja EU opala je u Hrvatskoj od prethodnoga istraživanja za četiri boda, ali je i dalje podupire iznadpolovična većina ispitanika (56%). U EU su u međuvremenu pobornici daljnjega proširenja ponovno prešli u relativnu većinu: zagovornika je sada tri boda više (46%), a protivnika tri boda manje (43%).

Da globalizacija predstavlja priliku za gospodarski rast smatra dva boda veća većina i europskih (61%) i šest bodova manja većina hrvatskih (56%) ispitanika nego u prethodnome istraživanju. Da globalizacija istovremeno povećava društvenu nejednakost smatra sada dva boda manja većina EuropljaA (60%) i pet bodova manja većina Hrvata (65%). Za zajedničko svjetsko upravljanje globalizacijom zalaže se velika većina i europskih (74%) i hrvatskih (68%) ispitanika, s time da je u EU takvih sada bod više, a u Hrvatskoj dva boda manje.

Relativna većina i europskih (46%) i hrvatskih ispitanika (45%) smatra da EU pomaže zaštititi svoje građane od negativnih učinaka globalizacije. Da EU svojim

građanima također pomaže iskoristiti pozitivne učinke globalizacije vjeruje iznadpolovična većina Europljana (55%) i relativna većina Hrvata (48%).

Dok je u EU podjednak broj onih koji globalizaciju vide kao priliku za domaće tvrtke (43%) kao i onih koji u njoj vide prijetnju za zapošljavanje u vlastitoj zemlji (42%), u Hrvatskoj je više onih koji u globalizaciji vide prijetnju (39%), iako je takvih sada devet bodova manje nego u prethodnome istraživanju. Broj Hrvata koji smatraju da je globalizacija prilika (31%) također se u međuvremenu smanjio, za šest bodova.

Hrvati su zamjetno liberalniji od prosječnih Europljana: dok u EU postojanih 61 posto ispitanika smatra da se država previše miješa u njihove živote, u Hrvatskoj je takvih 77 posto, dva boda više nego u prethodnome istraživanju. Da je slobodno tržišno natjecanje najbolje jamstvo za gospodarski napredak smatra, pak, dvije trećine Europljana, bod više nego u prethodnome istraživanju, te postojanih 76 posto Hrvata. Kada je riječ o ekološkoj osviještenosti, Hrvati su i dalje nešto zbunjeniji nego Europljani, no, ni jedni ni drugi nisu na čistu je li im važniji zdrav okoliš ili gospodarski rast, pa su u odgovorima podložni manipulativnim pitanjima.

I Hrvati (63%) i Europljani (56%) u većini su skloni odmicanju od materijalizma, te stavljanju većega naglaska na tehnološki razvoj.

Da se njihova zemlja treba više preobražavati kako bi se suočila s budućnošću smatra velika većina i Hrvata (76%) i Europljana (73%). I jedni i drugi skloni su pritom žrtvovati se za pretpostavljenu dobrobit budućih naraštaja.

Hrvatski i europski ispitanici gotovo da se ne razlikuju u vrjednovanju gospodarskih i društvenih pojmova. Najviše vrjednuju sigurnost i solidarnost, a tek nešto manje slobodnu trgovinu i fleksibilnost. Visoko smiještaju, iako Hrvati nešto niže nego Europljani, tvrtku, konkurentnost, tržišno natjecanje i državu blagostanja.

Hrvatski i europski ispitanici uvelike se, međutim, razlikuju u vrednovanju javne uprave - za iznadpolovičnu većinu Europljana ona je pozitivan pojam, dok je za dvotrećinsku većinu Hrvata negativan.

Hrvatima je najvažnija vrijednost ljudska prava, na drugo mjesto stavljaju ljudski život, a na treće mir. Europljanima je najvažnije poštovanje ljudskoga života, mir im je na drugome, a ljudska prava na trećemu mjestu. Zanimljivo da je na posljednjemu mjestu i Hrvatima (4%) i Europljanima (6%) vjera, a na preposljednjemu poštivanje drugih kultura (po 8%).

Društvena jednakost i solidarnost i za Europljane i za Hrvate na prvome je mjestu među pitanjima koje bi društvo trebalo naglasiti u suočavanju s glavnim globalnim izazovima, s time da tu stavku ističe 11 posto više Hrvata (56%) nego Europljana (45%).

Reprezentativan uzorak građana starijih od 15 godina, kojih je na ukupnome prostoru na kojemu se istraživanje provodilo u to vrijeme bilo ukupno 464.856.681, a u Hrvatskoj 3.749.400, obuhvatio je ukupno 30.238 ispitanika – 26.731 stanovnika 27 država EU, 1.000 Hrvata, 1002 Turka, 1.005 stanovnika Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije i 500 pripadnika turske ciparske zajednice. Sa sudionicima istraživanja ispitivači su razgovarali izravno u njihovim domovima.

Svi su rezultati ispitivanja procjene čija pouzdanost varira ovisno o veličini uzorka. Tako je na uzorku od 1.000 ispitanika (koliko ih je bilo u Hrvatskoj) pri rezultatu od 10 ili 90 posto moguće odstupanje 1,9 indeksnih bodova, pri 20 ili 80 posto 2,5 bodova, pri 30 ili 70 posto 2,7 bodova, pri 40 ili 60 posto 3 boda, a pri 50 posto 3,1 bod. U prethodnim istraživanjima, do EB 67, katkada zbroj podataka nije iznosio 100, nego 99 ili 101. Nije bila riječ o pogrešci, nego o odstupanju nastalome zbog zaokruživanja, pri kojemu se, na primjer, rezultat od 1 do 1,49 prikazuje kao 1, a od 1,5 do 2 kao 2. Potom je zaokruživanje tako prilagođeno da zbroj uvijek iznosi 100. Različite su metode zaokruživanja usvojene za grafikone i druge nositelje podataka pa se stoga prikazane brojke mogu razlikovati za postotak pri zbrajanju pojedinih polja. Kada se u tekstu rabi izraz Hrvat ili Hrvatica, ne misli se na nacionalnu, nego na građansku pripadnost. Izraz Europljanin odnosi se pak na ispitanika koji je građanin neke od država članica Europske Unije.

1. Klima mišljenja

1.1 Zadovoljstvo životom

(U zagradama su postotci iz jesenskoga istraživanja)

	EU	RH
Zadovoljan	78% (77%)	63% (63%)
Nezadovoljan	22% (22%)	34% (30%)
Ne zna	0% (1%)	3% (7%)

Dok u Europskoj Uniji zadovoljstvo životom nastavlja polako rasti, pa je sada postotni bod više zadovoljnih a jednako nezadovoljnih kao ljetos, u Hrvatskoj zadovoljstvo životom, nakon prethodnoga pet postotnoga pada, stagnira. No, četiri je boda sada više nezadovoljnih nego ljetos, a za toliko je manje onih koji ne znaju što bi na to pitanje odgovorili. To ukazuje da su hrvatski ispitanici počeli osjećati pritisak gospodarske krize.

U EU su i dalje najzadovoljniji Danci (98%), a slijede Luksemburžani i Švedi (96%), pa Finci i Nizozemci (95%). Manje je od polovice ispitanika zadovoljno u Bugarskoj (38%), Mađarskoj (42%) i Rumunjskoj (47%), a manje je zadovoljnih nego u Hrvatskoj još u Portugalu (53%), Latviji (55%) i Litvi (57%). Među kandidatskim zemljama, Turci su četiri boda manje, a Makedonci tri boda više zadovoljni nego Hrvati.

U Hrvatskoj su žene i dalje zadovoljnije nego muškarci (64 : 62%). Dobno, najzadovoljniji su mladi do 24 godine (82%) i pet su postotnih bodova zadovoljniji nego u prethodnome istraživanju, a zadovoljstvo starenjem opada, pa je najmanje zadovoljnih u skupini od 55 i više godina (55%). Politički, najzadovoljniji su oni s desna (72%), koji su u prethodnome istraživanju bili najnezadovoljniji. Slijede oni što naginju nalijevo (64%), a najnezadovoljniji su oni u političkome središtu (62%).

Prema zanimanju, najzadovoljniji su upravitelji (88%) i studenti (87%), pa upravitelji (75%), koji su sada čak 13 postotnih bodova manje zadovoljni nego u prethodnome istraživanju. Slijede samozaposleni (70%), bijeli okovratnici (66%), manualni radnici (62%), umirovljenici i nezaposleni (56%), domaćice (49%). Područno, najviše je

zadovoljnih u Lici i Banovini (71%), gdje ih je u prethodnome istraživanju bilo najmanje. Slijede stanovnici Istre, Rijeke i Gorskoga kotara (66%), Dalmacije (65%) i Zagreba (63%), a manje je zadovoljnih od hrvatskoga prosjeka u Sjevernoj Hrvatskoj (62%) i Slavoniji (54%).

1.2 Procjena stanja

Kako procjenjujete stanje sljedećih:

(U zagradama su postotci iz jesenskoga istraživanja)

	Dobro		Loše		Ne zna	
	EU	RH	EU	RH	EU	RH
Domaćega gospodarstva	23% (20%)	6% (10%)	75% (78%)	92% (88%)	2% (2%)	2% (2%)
Europskoga gospodarstva	29% (23%)	34% (27%)	62% (68%)	56% (65%)	9% (9%)	10% (8%)
Svjetskoga gospodarstva	19% (15%)	29% (21%)	72% (77%)	61% (71%)	9% (8%)	10% (8%)
Vašega osobnoga posla	54% (52%)	35% (43%)	27% (27%)	48% (42%)	19% (21%)	17% (15%)
Novčarstva vašega domaćinstva	64% (65%)	40% (49%)	34% (33%)	57% (49%)	2% (2%)	3% (2%)
Domaće zaposlenosti	13% (13%)	3% (7%)	85% (85%)	96% (92%)	2% (2%)	1% (1%)
Domaćega okoliša	43% (44%)	41% (42%)	53% (52%)	55% (55%)	4% (4%)	4% (3%)

Dok zadovoljstvo stanjem domaćega gospodarstva u EU lagano raste, pa je njime sada zadovoljno 23 posto ispitanika, u Hrvatskoj se ionako sićušan broj zadovoljnih od prethodnoga istraživanja zamalo prepolovio, na jedva šest posto.

Zadovoljstvo stanjem europskoga gospodarstva na obje strane u međuvremenu raste, pa je u EU zadovoljnih 29, a u Hrvatskoj još više, 34 posto. Manje je zadovoljnih stanjem svjetskoga gospodarstva - u EU 19, a u Hrvatskoj 29 posto - ali i njihov je

broj u porastu.

Dok je stanjem svojega osobnoga posla zadovoljna rastuća iznadpolovična većina europskih ispitanika (54%), u Hrvatskoj je postotak zadovoljnih opao za osam postotnih bodova, na 35 posto. Zadovoljstvo novčarskim stanjem vlastita domaćinstva u EU je blago palo, (na 64%) a u Hrvatskoj znatno (na 40%). Stanjem domaće zaposlenosti u EU su nezadovoljni mnogi (85%), a u Hrvatskoj gotovo svi (96%). Stanjem okoliša u svojim zemljama podjednako je nezadovoljnih u EU (53%) i u Hrvatskoj (55%).

1.3 Kratkoročna očekivanja

Kakvi očekujete da će biti idućih 12 mjeseci kada je riječ o...

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja, ako se pitalo)

	Bolji		Lošiji		Jednaki		Ne zna	
	EU	RH	EU	RH	EU	RH	EU	RH
Vašem životu općenito	26% (27%)	22% (21%)	15% (14%)	29% (26%)	56% (56%)	43% (52%)	3% (3%)	6% (1%)
Gospodarskome stanju u zemlji	28% (25%)	11% (14%)	31% (34%)	57% (51%)	37% (36%)	29% (33%)	4% (5%)	3% (2%)
Gospodarskome stanju u domaćinstvu	21% (21%)	14% (18%)	19% (18%)	35% (28%)	57% (58%)	49% (52%)	3% (3%)	2% (2%)
Stanju zaposlenosti u zemlji	22% (20%)	9% (14%)	40% (44%)	66% (51%)	34% (32%)	22% (32%)	4% (4%)	3% (3%)
Stanju osobne zaposlenosti	19% (19%)	11% (16%)	11% (10%)	21% (21%)	59% (59%)	50% (53%)	11% (12%)	18% (10%)
Gospodarskome stanju u EU	30% (24%)	25% (20%)	21% (28%)	25% (32%)	38% (38%)	39% (41%)	11% (10%)	11% (7%)
Gospodarskome stanju u svijetu	29% (24%)	25% (21%)	24% (30%)	29% (35%)	36% (36%)	36% (37%)	11% (10%)	10% (7%)

Stanju okoliša u zemlji	24%	19%	19%	23%	51%	52%	6%	6%
--------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	----	----

U Hrvatskoj su i dalje u većini oni koji kratkoročno ne očekuju promjene u svojim životima, iako je ta većina sada ispodpolovična (43%) i devet bodova manja nego u prethodnome istraživanju. Za bod je više sada onih koji očekuju pozitivne promjene (22%), dok ih tri boda više očekuje negativne (29%). U EU su, pak, promjene u odnosu na prethodno istraživanje statistički zanemarive: iznadpolovična većina (56%) i dalje ne očekuje nikakve promjene, dok je onih koji očekuju pozitivne promjene (26%) zamjetno više od onih koji misle da će te promjene biti negativne (15%). Pogoršanje gospodarskoga stanja u zemlji očekuje šest bodova veća iznadpolovična većina Hrvata nego u prethodnome istraživanju (57%), dok u promjene nabolje vjeruje samo 11 posto. U EU je i dalje najviše onih koji ne očekuju nikakve promjene (37%), a u blagome je porastu od tri boda broj onih koji očekuju da one budu pozitivne (28%). Za jednak je postotak opao broj Europljana koji očekuju negativne promjene (31%).

Iako većina Hrvata i dalje ne očekuje promjene u gospodarskome stanju vlastita domaćinstva, ta je većina sada ispodpolovična (49%) i tri boda manja nego u prethodnome istraživanju. Istovremeno je čak sedam bodova više onih koji očekuju negativne promjene (35%), a četiri boda manje onih koji misle da će promjene biti pozitivne (14%). U EU je 57 posto onih koji ne očekuju nikakve promjene, pozitivne očekuje njih 21, a negativne 19 posto.

Glede stanja zaposlenosti u zemlji, i u Hrvatskoj i u EU prevladavaju pesimisti. No, dok je pesimista u Hrvatskoj sada dvije trećine, čak 15 bodova više nego u prethodnome istraživanju, u EU ih je 40 posto, četiri boda manje. Broj optimista je u Hrvatskoj istovremeno opao za pet bodova, na devet posto, dok je u EU porastao za dva boda, na 22 posto. Promjene u stanju osobne zaposlenosti, međutim, ne očekuje 50 posto Hrvata i 59 posto Europljana. Negativne promjene očekuje 21 posto Hrvata a 11 posto Europljana, dok se pozitivnima nada 11 posto Hrvata a 19 posto Europljana.

Optimizam glede gospodarskoga stanja u EU i u svijetu raste a pesimizam opada i među Hrvatskim i među europskim ispitanicima. Iznadpolovična većina i jednih i drugih ispitanika ne očekuje promjene u stanju okoliša u svojim zemljama., s time da je u Hrvatskoj pesimista nešto više nego u EU.

U Hrvatskoj su muškarci i dalje veći pesimisti (58%) od žena (56%) glede očekivanoga kratkoročnoga razvoja gospodarskoga stanja u zemlji. Dobno gledano, optimista je najviše među mlađima od 24 godine (18%), a pesimista u skupini od 40 do 54 godine (20%). Prema zanimanjima, pesimista je najviše među samozaposlenima (62%), optimista među domaćicama (15%), a rezigniranih među nezaposlenima (33%). Područno, najviše je optimista u Lici i Banovini (19%), a slijede Istra, Rijeka i Gorski Kotar, te Dalmacija (16%). Najmanje ih je u Slavoniji (7%), te Zagrebu i Sjevernoj Hrvatskoj (8%). Pesimista je najviše u Sjevernoj Hrvatskoj (70%), a najmanje u Dalmaciji (51%).

1.4 Dva najvažnija pitanja s kojima se suočuje

(U zagradama su postotci iz jesenskoga istraživanja)

	Vaša zemlja		Vi osobno	
	EU	RH	EU	RH
Zločin	19% (16%)	59% (38%)	8% (8%)	6% (6%)
Gospodarsko stanje	40% (42%)	45% (49%)	26% (26%)	35% (36%)
Rast cijena/inflacija	19% (21%)	17% (27%)	38% (38%)	52% (55%)
Porezi	8% (7%)	4% (3%)	13% (11%)	10% (6%)
Nezaposlenost	51% (49%)	50% (52%)	20% (21%)	23% (24%)
Terorizam	4% (5%)	2% (2%)	2% (2%)	0% (0%)
Obrana / vanjski poslovi	2% (1%)	0% (1%)	1% (1%)	0% (1%)
Stanovanje	5% (5%)	1% (3%)	6% (6%)	7% (10%)

Useljavanje	9% (9%)	0% (1%)	4% (4%)	0% (0%)
Zdravstveni sustav	14% (14%)	5% (7%)	18% (17%)	13% (11%)
Obrazovni sustav	7% (7%)	2% (2%)	9% (9%)	7% (5%)
Mirovine	9% (9%)	8% (9%)	15% (15%)	21% (19%)
Zaštita okoliša	4% (5%)	0% (1%)	5% (5%)	2% (3%)
Energetika	3% (2%)	1% (1%)	6% (3%)	2% (1%)
Ostalo (spontano)	1% (1%)	2% (2%)	1% (7%)	2% (3%)
Ništa od toga (spontano)	0%	0%	5%	4%
Ne zna	1% (1%)	0% (0%)	1% (1%)	1% (1%)

Zločin se za Hrvate ponovno probio na prvo mjesto (59%) među najvažnijim pitanjima s kojima se zemlja suočuje, s porastom od čak 21 bod u odnosu na prethodno istraživanje. Na drugo je mjesto potisnuo nezaposlenost (50%), dok Hrvati na treće stavljaju gospodarsko stanje (45%), a na četvrto inflaciju (17%), ali potonja zabrinjava 10 bodova manje ispitanika nego u prethodnome istraživanju.

Inflaciju Hrvati, međutim, vide kao najveću teškoću u EU (52%), dok na drugo mjesto stavljaju gospodarsko stanje (35%), na treće nezaposlenost (23%), a na četvrto mirovine (21%).

Za europske ispitanike najvažnije je pitanje s kojime se njihova zemlja suočuje nezaposlenost (51%), a slijede gospodarsko stanje (45%), te zločin i inflacija (19%). Kao najvažnije pitanje za EU vide inflaciju (38%), a slijede gospodarsko stanje (26%), nezaposlenost (20%) i zdravstveni sustav (18%).

1.5 Povjerenje u ustanove

1.5.1 Koliko povjerenja imate u svaku od sljedećih ustanova:

(U zagradama su postotci iz proljetnoga istraživanja)

	Naginje vjerovati		Naginje ne vjerovati		Ne zna	
	EU	RH	EU	RH	EU	RH
Vladi	29% (32%)	12% (13%)	65% (63%)	84% (84%)	6% (5%)	4% (3%)
Saboru	30% (32%)	12% (16%)	63% (61%)	84% (81%)	7% (7%)	4% (3%)
Županijskim ili mjesnim vlastima	50%	23%	43%	71%	7%	6%
Domaćem pravosuđu	43% (48%)	15% (20%)	51% (47%)	80% (76%)	6% (5%)	5% (4%)
Političkim strankama	16% (19%)	4% (7%)	79% (76%)	92% (91%)	5% (5%)	4% (2%)
Vojsci	64%	46%	26%	42%	10%	12%
Europskoj Uniji	48% (47%)	34% (31%)	40% (41%)	57% (62%)	12% (12%)	9% (7%)
Europskome parlamentu	50% (48%)	36% (38%)	33% (36%)	43% (46%)	17% (16%)	21% (16%)
Europskoj komisiji	46% (44%)	34% (34%)	32% (34%)	44% (47%)	22% (22%)	22% (19%)
Vijeću EU	41%	36%	31%	43%	28%	21%
Europskoj središnjoj banci	44% (44%)	34% (37%)	33% (33%)	41% (44%)	23% (23%)	25% (19%)
NATO-u	48%	40%	33%	45%	19%	15%
Ujedinjenim narodima	55% (53%)	44% (42%)	30% (31%)	42% (48%)	15% (116%)	14% (9%)

Povjerenje u vladu u Hrvatskoj je od prethodnoga istraživanja palo za bod, na 12 posto, do nepovjerenje stagnira na 84 posto. U vladu svoje zemlje povjerenje

istovremeno ima 29 posto Europljana, tri boda manje nego u prethodnome istraživanju, a ne vjeruje joj njih 65 posto, dva boda više.

Saboru vjeruje također 12 a ne vjeruje mu 84 posto Hrvata, koliko i vladi, s time da je povjerenje Sabor u međuvremenu opalo za četiri, a nepovjerenje poraslo za tri boda.

Među europskim ispitanicima parlamentima svojih zemalja vjeruje prosječno njih 30, a ne vjeruje 63 posto.

Svojim županijskim ili mjesnim vlastima vjeruje 23 posto Hrvata a čak 50 posto Europljana, dok im ne vjeruje 71 posto Hrvata i 43 posto Europljana.

U Hrvatskoj je za pet bodova, na 15 posto, palo i povjerenje u domaće pravosuđe, dok je za četiri boda, na 80 posto, poraslo nepovjerenje. U EU domaćemu pravosuđu vjeruje 43, a ne vjeruje mu 52 posto ispitanika.

U Hrvatskoj je povjerenje u političke stranke palo na najnižu razinu otkada se provodi Eurobarometrovo istraživanje: vjeruje im samo četiri posto Hrvata, tri boda manje nego u prethodnome istraživanju, dok im ne vjeruje 92 posto, bod više. Nisko je povjerenje u stranke i u zemljama članicama EU: vjeruje im prosječno 16, a ne vjeruje 79 posto ispitanika.

Vojsci vjeruje 46 posto Hrvata i 64 posto Europljana, a ne vjeruje joj 42 posto Hrvata i 26 posto Europljana.

Povjerenje Hrvata u Europsku Uniju ponovno raste, pa je sada doseglo 34 posto i tri je boda veće nego u prethodnome istraživanju. Nepovjerenje je istovremeno opalo za pet bodova, na 57 posto. Među Europljanima povjerenje u EU ima njih 48 posto, dok ga nema njih 40 posto.

Povjerenje Hrvata u Europski parlament je, međutim, opalo za dva boda, na 36 posto, ali je za tri boda, na 43 posto, opalo i nepovjerenje. U EU Europskome parlamentu vjeruje 50, a ne vjeruje mu 33 posto ispitanika.

Povjerenje Hrvata u Europsku komisiju stagnira na 34 posto, dok se nepovjerenje smanjilo za tri boda, na 44 posto. U EU Europskoj komisiji vjeruje 46, a ne vjeruje joj 32 posto ispitanika.

Vijeću EU vjeruje 36 posto Hrvata i 41 posto Europljana, a ne vjeruje mu 43 posto Hrvata i 31 posto Europljana.

Za tri se boda, na 34 posto, smanjilo povjerenje Hrvata u Europsku središnju banku, dok a za jednak se postotak, na 41 posto, smanjilo i nepovjerenje. U EU ECB-u vjeruje 44, a ne vjeruje 33 posto ispitanika.

NATO-u vjeruje 40 posto Hrvata i 48 posto Europljana, a ne vjeruje mu 45 posto Hrvata i 30 posto Europljana.

Povjerenje u Ujedinjene narode u Hrvatskoj je u porastu, pa im sada vjeruje 44, a ne vjeruje 42 posto Hrvata. Istovremeno im vjeruje 55, a ne vjeruje 30 posto Europljana.

1.6 Povjerenje u glasila

Koliko povjerenja imate u svaku od sljedećih vrsta glasila:

	Naginje vjerovati		Naginje ne vjerovati		Ne zna	
	EU	RH	EU	RH	EU	RH
Tisak	42%	30%	52%	63%	6%	7%
Radio	58%	47%	35%	47%	7%	6%
Televizija	49%	42%	46%	53%	5%	5%
Internet	37%	35%	41%	35%	22%	30%

Glasila u Hrvatskoj uživaju vrlo nisku razinu povjerenja. Najviše Hrvati vjeruju radiju, 47 posto, ali jednak postotak ispitanika radiju ne vjeruje. Na drugome je mjestu televizija, kojoj vjeruje 42, a ne vjeruje 53 posto Hrvata. Internetu vjeruje 35 posto Hrvata, a jednako toliko mu ne vjeruje. Na najnižoj je razini povjerenje u tisak: vjeruje mu samo 30, a ne vjeruje čak 63 posto hrvatskih ispitanika.

I u EU radio uživa najveće povjerenje: vjeruje mu 58, a ne vjeruje 35 posto ispitanika. Televiziji vjeruje 49, a ne vjeruje 46 posto Europljana. Tisku ih vjeruje 42, a ne vjeruje 52 posto, dok ih povjerenje u internet ima 37, a nema 41 posto.

1.7 Stanje kućanstva

1.7.1. Koja od sljedećih tvrdnja najbolje opisuje stanje u vašem kućanstvu?

	EU	RH
Ne možete planirati budućnost, živite od	35% (35%)	54% (43%)

danas do sutra		
Znate što ćete raditi u sljedećih šest mjeseci	32% (29%)	30% (29%)
Znate kakvo će biti stanje vašega kućanstva u idućih godinu-dvije	28% (31%)	11% (20%)
Nešto drugo	2% (1%)	3% (2%)
Ne zna	3% (4%)	3% (6%)

Dok je u Hrvatskoj od prethodnoga istraživanja za 11 bodova, na 54 posto, porastao broj ispitanika koji ne mogu planirati budućnost pa žive od danas do sutra, u EU je takvih postojanih 35 posto. Hrvata koji znaju kakvo će im biti stanje kućanstva u idućih godinu-dvije sada je zamalo upola manje, 11 posto, dok je Europljana koji to znaju 28 posto. Samo pola godine unaprijed svoje kućanstvo vidi 30 posto Hrvata i 32 posto Europljana.

1.7.2 Imate li teškoća s plaćanjem svojih računa na kraju mjeseca?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	EU 27	RH
Većinom imam	10% (11%)	13% (14%)
Povremeno imam	27% (29%)	38% (40%)
Nemam gotovo nikada	60% (57%)	47% (45%)
Odbija odgovoriti (spontano)	3% (3%)	2% (1%)

Prosječni Hrvat ima zamjetno više teškoća s plaćanjem svojih svakomjesečnih računa nego prosječni Europljanin, iako na obje strane rastućim postotcima prevladavaju oni koji takve teškoće nemaju.

1.8 Kretanja

1.8.1 Smatrate li da u vašoj zemlji, odnosno u EU, stvari trenutačno općenito idu dobro ili loše?

(U zagradama su postotci iz jesnskoga istraživanja)

	Dobro		Loše		Ni dobro ni loše		Ne zna	
	EU	RH	EU	RH	EU	RH	EU	RH
U zemlji	30% (27%)	12% (10%)	47% (50%)	71% (77%)	19% (18%)	15% (11%)	4% (5%)	2% (2%)
U Europskoj Uniji	40% (34%)	33% (25%)	28% (35%)	30% (48%)	20% (20%)	28% (21%)	12% (11%)	9% (6%)

I u EU (47%) i u Hrvatskoj (71%) prevladavaju oni koji smatraju da stvari u njihovim zemljama idu ukrivo, no od prethodnoga se istraživanja broj takvih u EU smanjio za tri, a u Hrvatskoj za šest bodova. Za tri je boda, na 30 posto, u EU istovremeno porastao broj onih koji misle da stvari idu dobro. U Hrvatskoj je takvih sada dva boda više nego u prethodnome istraživanju, no, samo ih je 12 posto.

I hrvatski i europski ispitanici sve su veći optimisti kada ih se pita o kretanju stvari u EU. U Hrvatskoj 33 posto ispitanika, sedam bodova više nego u prethodnome istraživanju, smatra da stvari u EU idu u dobrome smjeru, dok ih 30 posto, čak 18 bodova manje, misli da idu ukrivo. Među Europskim ispitanicima, 40 ih posto smatra da stvari idu dobro, a 28 posto loše.

1.8.2 Kakvom ocjenjujete kupovnu moć vašega kućanstva danas, u usporedbi s onom od prije pet godina?

(U zagradi su postotci iz istraživanja provedenoga prije godinu dana)

	EU	RH
Bolja	17% (18%)	10% (18%)
Podjednaka	36% (29%)	33% (30%)
Lošija	45% (51%)	56% (51%)

Ne zna	2% (2%)	1% (1%)
---------------	---------	---------

Dok je u Hrvatskoj od prethodnoga istraživanja za pet bodova, na 51 posto, porastao broj ispitanika koji sadašnju kupovnu moć svojega kućanstva ocijenjuju lošijom nego prije pet godina, u EU se broj takvih smanjio za šest bodova, na relativnu većinu od 45 posto.

1.8.3 Kakav očekujete da će biti život vaše djece u usporedbi sa životom vašega naraštaja?

(U zagradi su postotci iz istraživanja provedenoga prije godinu dana)

	EU	RH
Lakši	15% (16%)	16% (21%)
Teži	61% (62%)	56% (55%)
Podjednak	21% (18%)	21% (19%)
Ne zna	3% (4%)	7% (5%)

Da će njihova djeca živjeti lošije od sadašnjega naraštaja smatra iznadpolovična većina i hrvatskih i europskih ispitanika. No, Hrvati (56%) su po tome pitanju manji pesimisti nego Europljani (61%).

1.8.4 Smatrate li da bi djeca koja žive u našoj zemlji imala bolji život da se isele u neku drugu zemlju?

(U zagradi su postotci iz istraživanja provedenoga prije godinu dana)

	EU 27	RH
Naginje slaganju	22% (25%)	42% (34%)
Naginje neslaganju	53% (50%)	39% (43%)
Ovisi (spontano)	19% (19%)	15% (16%)
Ne zna	6% (6%)	4% (7%)

U Hrvatskoj je od prethodnoga istraživanja za čak osam bodova porastao broj ispitanika koji misle da bi im djeca bolje živjela kada bi se iselila u neku drugu zemlju, pa su takvi sada prešli u relativnu većinu (42%). Istovremeno se za četiri boda, na 39 posto, smanjio broj onih koji misle suprotno.

U EU iznadpolovična većina, 53 posto, tri boda veće nego u prethodnome istraživanju, ne vjeruje da bi se njihovoj djeci iseljavanjem život poboljšao.

1.9 Stanje demokracije

Jeste li zadovoljni stanjem demokracije

	Zadovoljan		Nezadovoljan		Ne zna	
	EU	RH	EU	RH	EU	RH
U zemlji	53%	14%	45%	84%	2%	2%
U EU	54%	42%	32%	44%	14%	14%

Stanjem demokracije u Hrvatskoj nije zadovoljno čak 84 posto ispitanika, dok je u EU iznadpolovična većina, 53 posto, zadovoljna stanjem demokracije u svojoj zemlji.

2. Stavovi o Europskoj Uniji

2.1 Doživljaj EU

2.1.1 Ima li EU za vas općenito pozitivan, negativan ili neutralan lik?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	EU	HR
Pozitivan	48% (45%)	25% (28%)
Negativan	15% (16%)	32% (30%)
Neutralan	35% (36%)	40% (40%)
Ne zna	2% (3%)	3% (2%)

Europska Unija ima za hrvatske ispitanike sve negativniji ik. Onih koji je vide

pozitivno sada je samo 25 posto, tri boda manje nego u prethodnome istraživanju, dok je negativno vidi 32 posto, dva boda više. U većini su, međutim, s postojanih 40 posto, oni za koje je lik EU neutralan.

Za europske ispitanika lik EU u međuvremenu biva sve pozitivnijim- Pozitivno ih EU sada vidi 48 posto, tri boda više, a negativno 15 posto, bod manje. Za jedan se bod, na 36 posto, smanjio broj Europljana za koje je lik EU neutralan.

Hrvata koji EU vide pozitivno bod je manje i od Britanaca (26%), koji među ispitanicima iz zemalja članica EU vide najmanje pozitivno, te kojih jednak postotak kao i Hrvata (32%) EU vidi negativno.

Hrvatica koje EU vide pozitivno (19%) znato je manje nego Hrvata (30%). Prema dobi, najviše je negativno mislećih u skupini od 40 do 54 godine (36%), a najmanje među mlađima od 24 (30%).

Prema zanimanjima, najnegativnije o EU misle samozaposleni (43%), a slijede manualni radnici (36%), nezposleni (33%), domaćice i umirovljenici (32%), te bijeli okovratnici (30%). Pozitivno mislećih o EU je više nego negativno mislećih samo među upravitejima (32:29%) i studentima (29:25%).

Prema političkome opredjeljenju, samo je na ljevici više onih za koje EU ima pozitivan nego negativan lik (32:29%). U političkome središtu jednako je negativno o EU mislećih kao na ljevici, ali je pozitivno mislećih pet bodova manje, 27%. Na desnici EU ima pozitivan lik za bod više ispitanika nego u središtu, 28%, ali je lik EU negativan za njih 32%.

Područno, pozitivan lik EU prevladava nad negativnim samo u Istri, Rijeci i Gorskome Kotaru (27:21%) i u Lici i Banovini (24:23%). Najviše je negativno o EU mislećih, 37%, u Dalmaciji, gdje je lik EU pozitivan za samo 23 posto, i u Zagrebu, gdje pozitivno o EU misli 27 posto ispitanika.

2.1.2 Slažete li se sa sljedećim tvrdnjama?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	Slaže se		Ne slaže se		Ne zna	
	EU	RH	EU	RH	EU	RH
Razumijem kako EU djeluje	44%	42%	48%	47%	8%	11%
	(44%)	(51%)	(48%)	(41%)	(8%)	(8%)
EU je prebrzo	61%	61%	29%	27%	10%	12%

narasla						
Ono što građane različitih država zbližava je važnije od onoga što ih razdvaja	75%	77%	16%	13%	9%	10%
U EU trenutačno imanjka zamisli i projekata	46%	52%	36%	27%	18%	21%
EU je neophodna za suočavanje s globalnim izazovima	75%	65%	16%	19%	9%	16%

U Hrvatskoj se od prethodnoga istraživanja zamjetno smanjio broj ispitanika koji misle da znaju kako EU djeluje, pa su oni koji kažu da to ne znaju sada u relativnoj većini. I u EU u sličnome postotku prevadavaju ispitanici koji ne znaju kako EU djeluje.

Hrvati u jednakome postotku kao i Europljani (61%) smatraju da je EU prebrzo narasla, a još su uvjereniji (77%) nego Europljani (75%) da je ono što građane različitih država zbližava važnije od onoga što ih razdvaja.

Iznadpolovična većina Hrvata (52%) i relativna većina Europljana (46%) misli da u EU trenutačno manjka zamisli i projekata.

Zamalo dvije trećine Hrvata (65%) i tri četvrtine Europljana drži da je EU neophodna za suočavanje s globalnim izazovima.

2.1.3 Što EU znači vama osobno (može više odgovora)?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	EU	RH
Mir	28% (25%)	19% (17%)
Gospodarski boljitak	18% (16%)	21% (24%)

Demokraciju	26% (22%)	19% (17%)
Društvenu zaštitu	11% (10%)	9% (12%)
Slobodu putovanja, studiranja i rada bilo gdje u EU-u	46% (42%)	41% (33%)
Kulturnu raznolikost	22% (19%)	12% (11%)
Snažniji glas u svijetu	25% (23%)	15% (14%)
Euro	37% (33%)	21% (23%)
Nezaposlenost	14% (13%)	8% (11%)
Birokraciju	20% (19%)	7% (10%)
Rasipanje novca	21% (20%)	9% (14%)
Gubitak kulturnog identiteta	11% (10%)	23% (23%)
Više zločina	14% (11%)	15% (16%)
Nedostatan nadzor vanjskih granica	14% (12%)	9% (9%)
Drugo (spontano)	1% (1%)	2% (1%)
Ne zna	4% (4%)	7% (4%)

I za građane EU (46%) i za Hrvate (41%) EU ponajprije znači slobodu putovanja, studiranja i rada u bilo kojoj zemlji članici. Na drugome je mjestu za Hrvate bojazan od gubitka kulturnoga identiteta (23%) gospodarski boljitak, dok treće i četvrto dijele

zajednička valuta euro i gospodarski boljitak (21%). Za građane EU euro (37%) je na drugome, mir (28%) na trećemu, a demokracija (26%) na četvrtome mjestu. Gubitka kulturnoga identiteta plaši se samo 11 posto europskih ispitanika, dok ih dvostruko više ističe da EU za njih predstavlja kulturnu raznolikost (22%). □ Potonje ističe samo 12 posto Hrvata.

2.2 Članstvo u EU

2.2.1 Je li članstvo vaše zemlje u EU dobro ili loše?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	EU	RH
Dobro	53% (53%)	24% (24%)
Loše	15% (15%)	37% (39%)
Ni dobro ni loše	28% (28%)	35% (33%)
Ne zna	4% (4%)	4% (4%)

Manje od četvrtine hrvatskih ispitanika (24%) smatra da bi članstvo Hrvatske u EU bilo dobro, što je čak šest bodova manje nego među britanskim ispitanicima, a tek bod više nego među Latvijcima, koji su u ovome pitanju na posljednjemu mjestu.

Članstvo svoje zemlje dobrim, međutim, vidi prosječno više od polovice (53%) državljana zemalja članica EU.

U Hrvatskoj se od prethodnoga istraživanja za dva postotna boda, na 37 posto, smanjio broj ispitanika koji članstvo Hrvatske u EU smatraju lošim, dok je u EU onih koji misle da je članstvo njihove zemlje loše i dalje samo 15 posto.

Dva je boda više hrvatskih ispitanika koji članstvo Hrvatske u EU ne smatraju ni dobrim, ni lošim (35%), dok je u EU onih koji su neutralni prema članstvu vlastite zemlje postojanih 28 posto.

Među Hrvatima zamjetno je više onih koji smatraju da bi članstvo Hrvatske bilo i dobro (28%) nego među Hrvaticama (19%), a jednak postotak u obama spolovima smatra da bi ono bilo loše (37%).

Među dobnim skupinama neutralni prevladavaju samo u starijih od 55 godina (34%); u istoj je skupini najviše pozitivno gledajućih (27%). Neutralnih je najviše u skupini od 40 do 54 godine (37%), u kojoj je i najviše onih koji na članstvo gledaju negativno (41%), a najmanje pozitivno (19%).

Prema zanimanjima, pozitivno mislećih je najviše među studentima (32%), među kojima je jednako toliko neutralnih, a prevladavaju negativno misleći (33%).

Neutralni prevladavaju samo među domaćicama i nezaposlenima (39%) Najlošije misle o članstvu Hrvatske u EU samozaposleni (47%), a slijede manualni radnici (41%), upravitelji i bijeli okovratnici (40%).

Prema političkome opredjeljenju, neutralni dominiraju samo u središtu (41%), gdje je najmanje pozitivno mislećih (23%). Negativno mislećih je najviše na desnici (38%), a pozitivno mislećih na ljevici (32%), no, i tamo je više onih koji o članstvu misle negativno (34%).

Područno je pesimista najviše u Zagrebu (42%), u kojemu je i najviše optimista (27%) te Dalmaciji (41%). Neutralni dominiraju u Lici i Banovini (51%), Slavoniji (39%) i Sjevernoj Hrvatskoj (37%) a slijede Istra, Rijeka i Gorski Kotar (41%), Dalmacija i Zagreb (39%), te Slavonija (37%).

2.2.2 Smatrate li da (će) vaša zemlja od članstva u EU ima (imati) dobrobit?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	EU	RH
Da	57% (56%)	36% (37%)
Ne	31% (31%)	52% (54%)
Ne zna	12% (13%)	12% (9%)

Dok dobrobit za svoju zemlju od članstva u EU osjeća 57 posto europskih ispitanika, bod više nego u prethodnome istraživanju, a ne osjeća je postojanih 31 posto, u

Hrvatskoj se broj ispitanika koji očekuju dobrobit od članstva u međuvremenu smanjio za bod, na 36 posto, ali se za dva boda, na 52 posto, smanjio i broj onih koji ne očekuju dobrobit od članstva.

Hrvatice su glede dobrobiti od članstva pesimističnije (55%) nego Hrvati (49%), a optimista je znatno više među muškim (42%) nego ženskim (30%) ispitanicima.

Prema dobnim skupinama, pesimisti dominiraju u svima; najviše ih je u dobi od 40 do 54 godine (57%), a najmanje među mlađima od 24 (47%), među kojima je i najviše optimista (39%).

Prema zanimanjima, pesimisti prevladavaju u svim skupinama, a optimista je najviše među bijelim okovratnicima (42%) i studentima (41%).

Prema političkome opredjeljenju, pesimisti prevladavaju u svim skupinama, a najviše ih je na desnici (55%), dok je optimista najviše na ljevici (45%).

Područno, optimista i pesimista jednako je u Lici i Banovini (po 45%), dok u svim ostalih hrvatskim područjima pesimisti prevladavaju, a najviše ih je u Sjevernoj Hrvatskoj (56%), pa u Zagrebu i Slavoniji (53%). Optimista je, nakon Like i Banovine, najviše u Istri, Rijeci i Gorskoj Kotari (39%), ali je pesimista tamo 12 postotnih bodova više (48%).

2.3 Sadržaji Unije

Jeste li za Europsku Uniju sa sljedećim sadržajima:

(U zagradama su postotci iz istraživanja lanjskoga proljeća)

	Za		protiv		ne zna	
	EU	RH	EU	RH	EU	RH
Europska monetarna unija s jedinstvenom valutom – eurom	60% (61%)	59% (63%)	33% (33%)	30% (29%)	7% (6%)	11% (8%)
Nastavak širenja na druge zemlje	46% (43%)	56% (60%)	43% (46%)	26% (29%)	11% (11%)	18% (11%)
Različite brzine izgradnje EU-a u	40% (39%)	29% (38%)	43% (42%)	50% (48%)	17% (19%)	21% (14%)

pojedini skupinama zemalja						
---	--	--	--	--	--	--

Europska monetarna unija sa zajedničkom valutom eurom uživa i dalje veliku potporu i među europskim, i među hrvatskim ispitanicima, iako je na obje strane ta potpora od prethodnoga istraživanja ponešto opala: u Hrvatskoj za tri boda (59%), a u EU za bod (60%).

I Hrvati i Europljani protive se u većini "Europi više brzina", s time da je to protivljenje u Hrvatskoj od prethodnoga istraživanja naraslo za dva boda (50%), a u EU za bod (43%). Za bod je narastao, međutim, i broj europskih ispitanika koji bi bili za višebrzinsku EU (40%), dok se u Hrvatskoj u međuvremenu broj takvih smanjio za čak devet bodova (29%), u korist neodlučnih.

Potpورا politici proširenja EU opala je u Hrvatskoj od prethodnoga istraživanja za četiri boda, ali je i dalje podupire iznadpolovična većina ispitanika (56%). U EU su u međuvremenu pobornici daljnjega proširenja ponovno prešli u relativnu većinu: zagovornika je sada tri boda više (46%), a protivnika tri boda manje (43%).

Zagovornici daljnjega proširenja u iznadpolovičnoj su većini u Bugarskoj, na Cipru, u Češkoj, Estoniji, Litvi, Mađarskoj, na Malti, u Njemačkoj, Poljskoj, Portugalu, Rumunjskoj, Slovačkoj, Španjolskoj i Švedskoj, a u relativnoj su većini u Grčkoj, Irskoj i Latviji. Zagovornika proširenja najmanje je u Austriji (28%), Njemačkoj (31%), Francuskoj (34%) i Ujedinjenome Kraljevstvu (35%).

2.4 Budućnost europske integracije

Na koja se od sljedećih pitanja europska integracija mora naglašeno usredotočiti u nadolazećim godinama kako bi ojačala Europsku Uniju u budućnosti (do tri odgovora)?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	EU	RH
Unutarnje tržište	13% (13%)	23% (27%)
Kulturna politika	6%	4%

	(5%)	(5%)
Europska vanjska politika	12% (11%)	12% (16%)
Europska obrambena politika	8% (7%)	6% (5%)
Pitanja vezana uz useljavanje	24% (25%)	5% (9%)
Europska obrazovna politika	14% (13%)	11% (9%)
Pitanja vezana uz okoliš	21% (21%)	13% (18%)
Energetska pitanja	19% (19%)	14% (19%)
Solidarnost sa siromašnijim područjima	18% (18%)	30% (35%)
Znanstvena istraživanja	11% (10%)	4% (7%)
Društvena i zdravstvena pitanja	26% (26%)	25% (24%)
Borba protiv zločina	24% (23%)	41% (31%)
Borba protiv promjena kime	17% (16%)	11% (8%)
Gospodarska pitanja	33% (33%)	38% (33%)
Prijevozna i energetska infrastruktura	8% (8%)	4% (2%)
Ništa od toga (spontano)	1% (1%)	1% (0%)
Nešto drugo (spontano)	1% (1%)	1% (0%)
Ne zna	4%	6%

	(4%)	(5%)
--	------	------

Dok su za Hrvate ključna tri pitanja nastavka europske integracije borba protiv zločina (41%), gospodarska pitanja (38%) i solidarnost sa siromašnijim područjima (30%), za građane EU su to gospodarska pitanja (33%), društvena i zdravstvena pitanja (26%), te pitanja vezana uz useljavanje i borba protiv zločina (24%).

2.5 Moć i utjecaj

Što od sljedećeg smatrate najvažnijim u određivanju ukupne moći i utjecaja neke zemlje ili skupine zemalja, odnosno što najbolje obilježava EU (do dva odgovora)

	Neke zemlje ili skupine zemalja		Europsku Uniju	
	EU	RH	EU	RH
Njezina gospodarska snaga	81%	86%	73%	76%
Njezin politički utjecaj	63%	69%	68%	76%
Njezina vojna snaga	30%	20%	17%	15%
Njezin kulturni utjecaj	15%	14%	21%	14%
Nešto drugo (spontano)	1%	1%	1%	1%
Ništa (spontano)	1%	0%	3%	1%
Ne zna	4%	4%	6%	7%

Gospodarsku snagu i Europljani i Hrvati smatraju najvažnijim obilježjem za određivanje ukupne moći. Nešto manje ih smatra da je za to odlučuan politički utjecaj. Mnogo manje ih smatra da ulogu u tome ima vojna snaga, a još manje kultura.

4.3. Globalizacija

3.1 Prilika ili prijetnja

3.1.1 Vrijednosni sudovi o globalizaciji

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	Slaže se		Ne slaže se		Ne zna	
	EU	RH	EU	RH	EU	RH
Globalizacija predstavlja priliku za gospodarski rast	61% (59%)	56% (62%)	26% (27%)	30% (27%)	13% (14%)	14% (11%)
Globalizacija povećava društvenu nejednakost	60% (62%)	65% (70%)	26% (23%)	20% (19%)	14% (15%)	15% (11%)
Za globalizaciju su nužna zajednička globalna pravila («svjetsko upravljanje»)	74% (73%)	68% (70%)	14% (14%)	16% (15%)	12% (13%)	16% (15%)
Europska Unija i SAD imaju iste interese kad je riječ o globalizaciji	44%	31%	37%	49%	19%	20%
Globalizacija nas štiti od rasta cijena	27%	29%	59%	54%	14%	17%
Globalizacija	49%	44%	38%	39%	13%	17%

pomaže miru u svijetu						
Globalizacija predstavlja prijetnju domaćoj kulturi	41%	48%	47%	38%	12%	14%
Globalizacija je korisna samo velikim kompanijama, ne građanima	64%	67%	25%	20%	11%	13%
Globalizacija znači više stranih ulaganja u Hrvatsku	59%	62%	27%	23%	14%	15%
Globalizacija pomaže razvoju siromašnih zemalja	49%	39%	39%	45%	12%	16%
Globalizacija omogućava ljudima da budu otvoreniji prema stranim kulturama	66%	62%	23%	21%	11%	17%
EU ima dovoljno moći i oruđa za obranu svojih ekonomskih interesa u globalnom gospodarstvu	61%	56%	25%	22%	14%	22%
EU pomaže u	46%	45%	37%	34%	17%	21%

zaštiti europskih građana od negativnih učinaka globalizacije	(47%)	(42%)	(36%)	(42%)	(17%)	(16%)
EU omogućava europskim građanima da imaju više koristi od pozitivnih učinaka globalizacije	55% (54%)	48% (48%)	28% (30%)	28% (35%)	17% (16%)	24% (17%)

Da globalizacija predstavlja priliku za gospodarski rast smatra dva boda veća većina i europskih (61%) i šest bodova manja većina hrvatskih (56%) ispitanika nego u prethodnome istraživanju. Da globalizacija istovremeno povećava društvenu nejednakost smatra sada dva boda manja većina Europljana (60%) i pet bodova manja većina Hrvata (65%). Za zajedničko svjetsko upravljanje globalizacijom zalaže se velika većina i europskih (74%) i hrvatskih (68%) ispitanika, s time da je u EU takvih sada bod više, a u Hrvatskoj dva boda manje.

Dok relativna većina Hrvata (49%) smatra da EU i SAD nemaju iste interese u globalizaciji, nešto manja relativna većina Europljana (44%) misli da su im interesi isti.

Da je globalizacija prijatnija domaćoj kulturi misli relativna većina Hrvata (47%), dok relativna većina Europljana (48%) misli da takva prijatnija ne postoji.

Da EU može i u globalnome gospodarstvu obraniti svoje gospodarske interese misli iznadpolovična većina i Europljana (61%) i Hrvata (56%). Relativna većina i europskih (46%) i hrvatskih ispitanika (45%) smatra da EU pomaže zaštititi svoje građane od negativnih učinaka globalizacije. Da EU svojim građanima također pomaže iskoristiti pozitivne učinke globalizacije vjeruje iznadpolovična većina Europljana (55%) i relativna većina Hrvata (48%).

3.2 Globalizacija i domaće gospodarstvo

Koja vam je od sljedećih tvrdnja bliža?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	EU	RH
Globalizacija predstavlja dobru priliku za domaće tvrtke zahvaljujući otvaranju tržišta	43% (42%)	31% (37%)
Globalizacija predstavlja prijetnju zapošljavanju i tvrtkama u našoj zemlji	42% (42%)	39% (48%)
Ne zna	15% (16%)	30% (15%)

Dok je u EU podjednak broj onih koji globalizaciju vide kao priliku za domaće tvrtke (43%) kao i onih koji u njoj vide prijetnju za zapošljavanje u vlastitoj zemlji (42%), u Hrvatskoj je više onih koji u globalizaciji vide prijetnju (39%), iako je takvih sada devet bodova manje nego u prethodnome istraživanju. Broj Hrvata koji smatraju da je globalizacija prilika (31%) također se u međuvremenu smanjio, za šest bodova, dok se udvostručio broj onih koji ne znaju što bi na to odgovorili (30%).

3.3 Globalizacija i kriza

3.3.1 Za koga od sljedećih smatrate da može najučinkovitije djelovati protiv posljedica novčarske i gospodarske krize?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	EU	RH
Domaća vlada	19% (12%)	32% (24%)
Europska Unija	22% (21%)	13% (16%)
SAD	12% (16%)	11% (16%)
G20	18% (20%)	8% (9%)

Međunarodni monetarni fond	11% (14%)	17% (19%)
Netko drugi (spontano)	1% (1%)	2% (1%)
Nitko (spontano)	5% (4%)	7% (5%)
Ne zna	12% (12%)	10% (10%)

Dok europski ispitanici smatraju da protiv posljedica novčarske i gospodarske krize najučinkovitije može djelovati EU (22%), hrvatski na prvo mjesto stavljaju domaću vladu (32%).

3.3.2 Što bi od dvoje od sljedećega naše društvo trebalo naglasiti kako bi se suočilo s glavnim globalnim izazovima (do dva odgovora)?

	EU	RH
Zaštita okoliša	37%	22%
Društvena jednakost i solidarnost	45%	56%
Slobodna trgovina / tržišno gospodarstvo	32%	41%
Kulturna raznolikost i otvorenost prema drugima	16%	13%
Napredak i inovacije	33%	29%

U suočavanju s globalnim izazovima i Hrvati i Europljani najveći bi naglasak stavili na društvenu jednakost i solidarnost. No, dok bi Hrvati na drugo mjesto stavili slobodnu trgovinu i tržišno gospodarstvo, Europljani bi jače naglasili zaštitu okoliša.

3.3.3 Smatrate li da je utjecaj gospodarske krize na tržište rada već dostigao vrhunac i da će se stanje malo po malo poboljšavati, ili da najgore tek dolazi?

	EU	RH
Dosegao je vrhunac	38%	28%
Najgore tek dolazi	54%	68%

Ne zna	8%	4%
---------------	----	----

Većina i Hrvata (68%) i Europljana (54%) smatra da utjecaj gospodarske krize na tržište rada nije još dostigao vrhunac, nego da najgore tek dolazi. Hrvati su pritom zamjetno veći pesimisti od Europljana.

3.4 Kriza i preobrazbe

Slažete li se sa sljedećim tvrdnjama?

	Slaže se		Ne slaže se		Ne zna	
	EU	RH	EU	RH	EU	RH
Novčarska i gospodarska kriza olakšava usvajanje preobrazba	50%	56%	36%	30%	14%	14%
Preobrazbe od kojih će koristiti imati budući naraštaji treba provoditi čak i ako to znači da se sadašnji naraštaj treba žrtvovati	71%	67%	19%	27%	10%	11%
Naša zemlja treba više preobrazba za suočavanje s budućnošću	73%	76%	18%	14%	9%	10%

Da se njihova zemlja treba više preobražavati kako bi se suočila s budućnošću smatra velika većina i Hrvata (76%) i Europljana (73%). I jedni i drugi skloni su pritom žrtvovati se za pretpostavljenu dobrobit budućih naraštaja.

5.4. Vrijednosti

4.1 Gospodarske vrijednosti

4.1.1 Slažete li se sa sljedećim tvrdnjama?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	Slaže se		Ne slaže se		Ne zna	
	EU	RH	EU	RH	EU	RH
Država se previše miješa u naše živote	61% (61%)	77% (75%)	33% (35%)	19% (23%)	4% (4%)	4% (2%)
Gospodarski rast mora biti prioritet za našu zemlju čak i ako loše djeluje na okoliš	47% (50%)	54% (56%)	48% (44%)	41% (41%)	5% (6%)	5% (3%)
Zaštita okoliša mora biti prioritet za našu zemlju čak i ako loše djeluje na gospodarski rast	70% (71%)	68% (73%)	24% (24%)	28% (24%)	6% (5%)	4% (3%)
Slobodno tržišno natjecanje najbolje je jamstvo za gospodarski napredak	66% (65%)	76% (76%)	24% (25%)	15% (17%)	10% (10%)	9% (7%)

Hrvati su zamjetno liberalniji od prosječnih Europljana: dok u EU postojanih 61 posto ispitanika smatra da se država previše miješa u njihove živote, u Hrvatskoj je takvih 77 posto, dva boda više nego u prethodnome istraživanju. Da je slobodno tržišno

natjecanje najbolje jamstvo za gospodarski napredak smatra, pak, dvije trećine Europljana, bod više nego u prethodnome istraživanju, te postojanih 76 posto Hrvata. Kada je riječ o ekološkoj osviještenosti, Hrvati su i dalje nešto zbunjeniji nego Europljani, no, ni jedni ni drugi nisu na čistu je li im važniji zdrav okoliš ili gospodarski rast, pa su u odgovorima podložni manipulativnim pitanjima.

4.1.2 Kada bi se u bliskoj budućnosti u našem načinu života dogodile sljedeće promjene, biste li ih doživjeli kao nešto dobro ili loše?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	Dobro		Loše		Ni dobro ni loše		Ne zna	
	EU	RH	EU	RH	EU	RH	EU	RH
Manji naglasak na novac i na materijalno	56% (58%)	63% (60%)	14% (14%)	13% (18%)	25% (24%)	20% (17%)	5% (6%)	4% (5%)
Veći naglasak na tehnološki razvoj	70% (68%)	74% (73%)	9% (9%)	7% (12%)	17% (18%)	14% (12%)	4% (5%)	5% (3%)

I Hrvati (63%) i Europljani (56%) u većini su skloni odmicanju od materijalizma, te stavljanju većega naglaska na tehnološki razvoj.

4.2 Gospodarski i društveni pojmovi

Znače li za vas sljedeći pojmovi nešto dobro ili loše?

(U zagradama su odgovori iz proljeća 2007.)

	Dobro		loše		ne zna	
	EU 27	RH	EU 27	RH	EU 27	RH
Tvrtka	78% (74%)	70% (79%)	15% (15%)	22% (15%)	7% (11%)	8% (6%)
Država blagostanja	71% (69%)	70% (62%)	22% (21%)	24% (33%)	7% (10%)	6% (5%)

Konkurentnost	77% (73%)	71% (73%)	17% (18%)	21% (21%)	6% (9%)	8% (6%)
Slobodna trgovina	77% (76%)	80% (81%)	17% (16%)	15% (15%)	6% (8%)	5% (4%)
Protekcijizam	38% (41%)	26% (23%)	45% (38%)	57% (60%)	17% (21%)	17% (17%)
Globalizacija	52% (46%)	38% (32%)	37% (39%)	47% (54%)	11% (15%)	15% (14%)
Liberalizacija	60% (58%)	62% (67%)	27% (25%)	23% (21%)	13% (17%)	15% (12%)
Sindikati	63% (61%)	62% (70%)	30% (29%)	29% (23%)	7% (10%)	9% (7%)
Preobrazbe	70% (64%)	61% (67%)	22% (26%)	31% (25%)	8% (10%)	8% (8%)
Javna uprava	53% (53%)	28% (42%)	41% (38%)	66% (50%)	6% (9%)	6% (8%)
Fleksibilnost	77% (71%)	74% (77%)	16% (17%)	16% (13%)	7% (11%)	10% (10%)
Tržišno natjecanje	77%	70%	18%	22%	5%	8%
Sigurnost	83%	85%	14%	11%	3%	4%
Solidarnost	84%	84%	12%	11%	4%	5%

Hrvatski i europski ispitanici gotovo da se ne razlikuju u vrjednovanju gospodarskih i društvenih pojmova. Najviše vrjednuju sigurnost i solidarnost, a tek nešto manje slobodnu trgovinu i fleksibilnost. Visoko smiještaju, iako Hrvati nešto niže nego Europljani, tvrtku, konkurentnost, tržišno natjecanje i državu blagostanja.

Hrvatski i europski ispitanici uvelike se, međutim, razlikuju u vrednovanju javne uprave - za iznadpolovičnu većinu Europljana ona je pozitivan pojam, dok je za dvotrećinsku većinu Hrvata negativan. I na globalizaciju iznadpolovična većina Europljana gleda pozitivno, a relativna većina Hrvata negativno. Na protekcijizam negativno gleda iznadpolovična većina hrvatskih i relativna većina europskih ispitanika.

4.3 Rangiranje vrijednosti

4.3.1 Koje su vam tri vrijednosti s ovoga popisa najvažnije?

	EU	RH
Vladavina zakona	20%	35%
Poštivanje ljudskog života	44%	45%
Ljudska prava	40%	50%
Osobna sloboda	24%	22%
Demokracija	24%	17%
Mir	42%	42%
Jednakost	18%	20%
Solidarnost, pomoć drugima	17%	21%
Snošljivost	19%	28%
Vjera	6%	4%
Samoispunjenje	13%	18%
Poštivanje drugih kultura	8%	8%
Ništa od navedenoga (spontano)	0%	0%
Ne zna	1%	0%

Hrvatima je najvažnija vrijednost ljudska prava, na drugo mjesto stavljaju ljudski život, a na treće mir. Europljanima je najvažnije poštovanje ljudskoga života, mir im je na drugome, a ljudska prava na trećemu mjestu. Zanimljivo da je na posljednjemu mjestu i Hrvatima (4%) i Europljanima (6%) vjera, a na preposljednjemu poštivanje drugih kultura (po 8%).

4.3.2 Koje tri vrijednosti s ovoga popisa najbolje predstavljaju Europsku Uniju?

	EU	RH
Vladavina zakona	26%	40%
Poštivanje ljudskog života	15%	15%
Ljudska prava	37%	31%
Osobna sloboda	14%	12%
Demokracija	39%	35%
Mir	36%	29%
Jednakost	12%	12%
Solidarnost, pomoć drugima	17%	13%
Snošljivost	10%	13%
Vjera	3%	2%
Samoispunjenje	4%	3%
Poštivanje drugih kultura	18%	15%
Ništa od navedenoga (spontano)	4%	5%
Ne zna	8%	4%

Hrvatski ispitanici smatraju da EU najbolje obilježavaju vladavina zakona, demokracija i ljudska prava, Europski ispitanici na prvo mjesto stavljaju demokraciju, a slijede ljudska prava i mir.

4.3.1 Koje bi dvije od sjedećih stavka naše društvo trebalo naglasiti u suočavanju s glavnim globalnim izazovima?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	EU	RH
Zaštita okoliša	37% (36%)	22% (25%)
Društvena jednakost i solidarnost	45% (45%)	56% (55%)

Slobodna trgovina i tržišno gospodarstvo	32% (31%)	41% (39%)
Kulturna raznolikost i otvorenost prema drugima	16% (14%)	13% (12%)
Napredak i inovacije	33% (35%)	29% (32%)
Tradicije	10% (11%)	10% (13%)
Nešto drugo (spontano)	1% (1%)	1% (0%)
Ništa (spontano)	1% (1%)	1% (0%)
Ne zna	4% (5%)	5% (4%)

Društvena jednakost i solidarnost i za Europljane i za Hrvate na prvome je mjestu među pitanjima koje bi društvo trebalo naglasiti u suočavanju s glavnim globalnim izazovima, s time da tu stavku ističe 11 posto više Hrvata (56%) nego Europljana (45%).

Na drugo mjesto Hrvati stavljaju slobodnu trgovinu i tržišno gospodarstvo (41%), a Europljani zaštitu okoliša (37%). I Hrvatima (29%) i Europljanima (33%) na trećemu su mjestu napredak i inovacije (29%). Na tradicije i Europljani i Hrvati jednako malo polažu (po 10%).

5. Profili

7.1 Političko opredjeljenje

Kamo se smještate prema političkom opredjeljenju na ljestvici slijeva nadesno?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	EU	RH
Nalijevo	26% (24%)	28% (26%)
U središte	36% (34%)	34% (28%)

Nadesno	18% (21%)	13% (19%)
Odbija odgovoriti	8% (10%)	9% (12%)
Ne zna	12% (11%)	16% (15%)

Hrvata koji se politički svrstavaju nalijevo sada je dva boda više nego u prethodnome istraživanju (28%), dok je onih koji se smiještaju nadesno čak šest bodova manje (13%). Šest je bodova istovremeno više onih koji se svrstavaju u političko središte (34%), pa su oni u i dalje rastućoj većini. Onih koji odbijaju odgovoriti na ovo pitanje (9%) sada je tri boda manje, a bod je više onih koji ne znaju na koju bi stranu (16%). I u EU je ljevičara (26%) sada dva boda više nego u prethodnome istraživanju, tri je boda manje desničara (18%), a dva je boda više onih koji se vide u političkome središtu (36%).

7.2 Komunikacije

Kakve telekomunikacije koristite?

(U zagradama su postotci iz prethodnoga istraživanja)

	EU	RH
Fiksni telefon	70% (72%)	85% (86%)
Mobilni telefon	85% (85%)	80% (82%)
Pristup internetu od kuće	61% (60%)	43% (51%)
Pristup internetu na poslu	29%	22%
Pristup internetu negdje drugdje	21%	16%

Broj korisnika fiksne telefonije opada i u Hrvatskoj, i u EU. Među hrvatskim ispitanicima vlasnika je fiksne telefonske linije bod manje nego u prethodnome istraživanju (85%), a među europskima ih je dva boda manje (70%). No, dok u EU postotak vlasnika mobitela stagnira (85%), u Hrvatskoj se smanjio za dva boda (80%). Zabrinjava zamjetno smanjenje broja hrvatskih korisnika interneta od kuće, za čak osam bodova (43%), dok ih je u EU sada bod više (61%) nego u prethodnome istraživanju. Na poslu internet koristi mali postotak Hrvata (22%) i tek nešto veći

postotak Europljana (29%).

6. Zaključak

Zamalo dvije trećine Hrvata i tri četvrtine Europljana drži da je EU neophodna za suočavanje s globalnim izazovima. Europska monetarna unija sa zajedničkom valutom eurom uživa i dalje veliku potporu među hrvatskim ispitanicima, iako je ta potpora od prethodnoga istraživanja malo opala za tri boda, dok je potpora politici proširenja EU također nešto opala, ali je za nju i dalje iznadpolovična većina ispitanika (56%).

Usprkos tome Europska Unija ima za hrvatske ispitanike sve negativniji lik. Nakon što je popularnost EU u Hrvata u prethodnome istraživanju ponešto porasla, sada je ponovno opala, pa je pozitivnom vidi samo četvrtina hrvatskih ispitanika. To je manje i od u EU najeuroskeptičnijih Britanaca. Ipak, za postojanu relativnu većinu Hrvata lik EU je neutralan.

Hrvatskih ispitanika koji članstvo Hrvatske u EU smatraju dobrim još je manje, samo 24 posto, jednako kao u prethodnome istraživanju, što je čak šest bodova manje nego među britanskim ispitanicima, a tek bod više nego među Latvijcima, koji su u ovome pitanju na posljednjemu mjestu. Onih koji članstvo Hrvatske u EU smatraju lošim sada je 37, a ni dobrim ni lošim 35 posto. Hrvata koji od članstva ipak očekuju dobrobit zamjetno je više nego onih koji misle da je članstvo dobro, 36 posto, ali a iznadpolovična većina dobrobit od članstva ne očekuje.

Ti podaci ukazuju kako na umor Hrvata od tranzicije i od pristupnoga postupka, tako i na nezadovoljstvo što je lomljenje slovenske blokade toliko dugo trajalo. Snažna potpora euru i politici proširenja, te i veće povjerenje u europske nego u domaće ustanove (iako su u većini oni koji europskim ustanovama ne vjeruju) govore da Hrvati nisu odustali od usmjerenja ka članstvu u EU, no prevladavajući pesimizam upozorava da prolaz Pristupnoga ugovora na referendumu u Hrvatskoj neće biti lak zadatak.

STANDARD EUROBAROMETER 72

TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 23rd of October and the 18th of November 2009, TNS Opinion & Social, a consortium created between TNS plc and TNS opinion, carried out wave 72.4 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General for Communication, "Research and Political Analysis".

The EUROBAROMETER 72.4 is the "STANDARD EUROBAROMETER 72" and covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The STANDARD EUROBAROMETER 72 has also been conducted in the three candidate countries (Croatia, Turkey and the Former Yugoslav Republic of Macedonia) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in these countries and have a sufficient command of the national languages to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N°	FIELDWORK		POPULATION
			INTERVIEWS	DATES		15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.006	30/10/2009	17/11/2009	8.866.411
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.008	29/10/2009	09/11/2009	6.584.957
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.056	30/10/2009	13/11/2009	8.987.535
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.006	24/10/2009	17/11/2009	4.503.365
DE	Germany	TNS Infratest	1.514	30/10/2009	15/11/2009	64.545.601
EE	Estonia	Emor	1.002	23/10/2009	16/11/2009	916.000
IE	Ireland	TNS MRBI	1.011	30/10/2009	15/11/2009	3.375.399
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	28/10/2009	15/11/2009	8.693.566
		TNS				
ES	Spain	Demoscopia	1.020	30/10/2009	17/11/2009	39.059.211
FR	France	TNS Sofres	1.005	28/10/2009	16/11/2009	47.620.942
IT	Italy	TNS Infratest	1.036	30/10/2009	14/11/2009	51.252.247
	Rep. of					
CY	Cyprus	Synovate	506	26/10/2009	15/11/2009	651.400
LV	Latvia	TNS Latvia	1.006	30/10/2009	16/11/2009	1.448.719
		TNS Gallup				
LT	Lithuania	Lithuania	1.023	27/10/2009	11/11/2009	2.849.359
LU	Luxembourg	TNS ILReS	502	27/10/2009	15/11/2009	404.907
HU	Hungary	TNS Hungary	1.023	29/10/2009	15/11/2009	8.320.614
MT	Malta	MISCO	500	28/10/2009	14/11/2009	335.476
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.004	29/10/2009	18/11/2009	13.017.690
		Österreichisches				
AT	Austria	Gallup-Institut	1.030	27/10/2009	13/11/2009	6.973.277
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	30/10/2009	15/11/2009	32.306.436
		TNS				
PT	Portugal	EUROTESTE	1.025	29/10/2009	15/11/2009	8.080.915
RO	Romania	TNS CSOP	1.021	30/10/2009	11/11/2009	18.246.731
SI	Slovenia	RM PLUS	1.015	24/10/2009	15/11/2009	1.748.308
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.040	30/10/2009	15/11/2009	4.549.954
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.018	29/10/2009	18/11/2009	4.412.321
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.032	26/10/2009	15/11/2009	7.723.931
	United					
UK	Kingdom	TNS UK	1.322	30/10/2009	17/11/2009	51.081.866
TOTAL EU27			26.731	23/10/2009	18/11/2009	406.557.138
	Turkish					
	Cypriot					47
CY(tcc)	Community	Kadem	500	02/11/2009	14/11/2009	143.226
HR	Croatia	Puls	1.000	27/10/2009	12/11/2009	3.749.400

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

NT	A	Vaš broj istraživanja (101-105)					
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>							

EB72.3 A

NT	B	Kod zemlje (106-107)		
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </table>				

EB72.3 B

NT	C	Naš broj istraživanja (108-110)			
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>					

EB72.3 C

NT	D	Broj ankete (111-116)						
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>								

EB72.3 D

NT	E	Verzija upitnika
----	---	------------------

NT	A
NT	B

(117)

EB72.1 E

RT

PITAJ BROJ
28 SAMO U
TURSKOJ

RT

PITAJ BROJ
29 SAMO U
HRVATSKOJ

RT

PITAJ BROJ
30 SAMO U
TURSKOJ
CIPARSKOJ
ZAJEDNICI

RT

PITAJ BROJ
31 SAMO U
MAKEDONIJI

NT

Q1	Koje je Vaše državljanstvo? Molim navedite sve države čiji ste državljanin.
----	--

RT

MOGUĆE
VIŠE
ODGOVORA

NT

Belgija

NT

Danska

NT

Njemačka

(138-170)

NT	Grčka	
NT	Španjolska	
NT	Francuska	6,
NT	Irska	7,
NT	Italija	8,
NT	Luksemburg	9,
NT	Nizozemska	10,
NT	Portugal	11,
NT	Velika Britanija	12,
NT	Austrija	13,
NT	Švedska	14,
NT	Finska	15,
NT	Cipar (južni)	16,
NT	Češka Republika	17,
NT	Estonija	18,
NT	Mađarska	19,
NT	Latvija	20,
NT	Litva	21,
NT	Malta	22,
NT	Poljska	23,
NT	Slovačka	24,
NT	Slovenija	25,
NT	Bugarska	26,
NT	Rumunjska	27,
NT	Hrvatska	29,
NT	Ostale zemlje	32,
NT	NZ	33,

EB72.3 Q1

RT	AKO "OSTALE ZEMLJE" ILI "NZ" ZAVRŠI ANKETU
----	--

NT	PITANJA VEZANA UZ KLJUČNI TREND
----	---------------------------------

NT QA1 Sveukupno gledajući, jeste li svojim životom vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, ne naročito zadovoljni ili niste uopće zadovoljni?

RT (PROČITAJ)

(191)

NT	Vrlo zadovoljan	1
NT	Prilično zadovoljan	2
NT	Ne naročito zadovoljan	3
NT	Uopće nisam zadovoljan	4
NT	Ne zna	5

EB71.3 QA1

TT NE PITAJ QA2a U CY(tcc) - CY(tcc) IDE NA QA2b

NT QA2a Kako biste procijenili trenutno stanje svakog od slijedećih?

RT (POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	Vrlo dobro	Prilično dobro	Prilično loše	Vrlo loše	Ne zna
NT						
NT (192)	1 Stanje u hrvatskom gospodarstvu	1	2	3	4	5
NT (193)	2 Stanje u europskom gospodarstvu	1	2	3	4	5
NT (194)	3 Stanje gospodarstva u svijetu	1	2	3	4	5

NT (195)	4	Vašu osobnu poslovnu situaciju	1	2	3	4	5
NT (196)	5	Financijsko stanje Vašeg kućanstva	1	2	3	4	5
NT (197)	6	Stanje sa zaposlenjem u Hrvatskoj	1	2	3	4	5
NT (198)	7	Stanje s okolišem u Hrvatskoj	1	2	3	4	5

EB71.3 QA2a

RT NE PITAJ QA3a U CY (tcc) - CY (tcc) IDE NA QA3b

MT QA3a Biste li za svako od sljedećih područja rekli da je stanje u Hrvatskoj bolje ili lošije od prosječnog stanja u zemljama Europske Unije?

RT (POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ - ROTIRAJ)	Mnogo bolje	Nešto bolje	Nešto lošije	Definitivno lošije	Ne zna	
NT (206)	1	Stanje u hrvatskom gospodarstvu	1	2	3	4	5
NT (207)	2	Stanje sa zaposlenjem u Hrvatskoj	1	2	3	4	5
NT (208)	3	Troškovi života u Hrvatskoj	1	2	3	4	5

NT (209)	4	Cijene energenata u Hrvatskoj	1	2	3	4	5
NT (210)	5	Kvaliteta života u Hrvatskoj	1	2	3	4	5
NT (211)	6	Stanje okoliša u Hrvatskoj	1	2	3	4	5

EB70.1 QA7a TREND MODIFIED

RT NE PITAJ QA4a u CY (tcc) - CY (tcc) IDE NA QA4b

NT QA4a Kakva su Vaša očekivanja u sljedećih dvanaest mjeseci: smatrate li da će sljedećih dvanaest mjeseci biti bolji, lošiji ili isti što se tiče...?

RT (JEDAN ODGOVOR U RETKU)

NT		(PROČITAJ)	BOLJI	LOŠIJI	ISTI	NE ZNA
NT (218)	1	Vašeg života općenito	1	2	3	4
NT (219)	2	Ekonomske situacije u Hrvatskoj	1	2	3	4
NT (220)	3	Financijske situacije u Vašem kućanstvu	1	2	3	4
NT (221)	4	Zaposlenja u Hrvatskoj	1	2	3	4
NT (222)	5	Vaše osobne situacije na poslu	1	2	3	4
NT (223)	6	Ekonomske situacije u EU	1	2	3	4
NT (224)	7	Ekonomske situacije u svijetu	1	2	3	4
MT (225)	8	Stanja okoliša u Hrvatskoj	1	2	3	4

EB71.3 QA3a (ITEM 1-7) + EB70.1 QA6a (ITEM 8) TREND MODIFIED

TT NE PITAJ QA5a I QA6a U CY(tcc) - CY(tcc) IDE NA QA5b

NT QA5a Prema Vašem mišljenju, koja su dva najveća problema s kojima se Hrvatska trenutno suočava?

RT (POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - NAJVIŠE 2 ODGOVORA)

		(234-250)
NT	Kriminal	1,
NT	Ekonomska situacija	2,
NT	Rast cijena/inflacija	3,
NT	Oporezivanje	4,
NT	Nezaposlenost	5,
NT	Terorizam	6,
NT	Obrana/vanjski poslovi	7,
NT	Stambena pitanja	8,
NT	Imigracija	9,
NT	Sustav zdravstvene zaštite	10,
NT	Obrazovni sustav	11,
NT	Mirovine	12,
MT	Okoliš	13,
MT	Energija	14,
NT	Ostalo (NE ČITAJ)	15,
MT	Niti jedan (NE ČITAJ)	16,
NT	Ne zna	17,

EB71.3 QA4a TREND MODIFIED

NT	QA6a	A što se tiče Vas osobno, koja su dva najveća problema s kojima se Vi trenutno suočavate?
----	------	---

RT	(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - NAJVIŠE 2 ODGOVORA)
----	--

(251-267)

NT	Kriminal	1,
NT	Ekonomska situacija	2,
NT	Rast cijena/inflacija	3,
NT	Oporezivanje	4,
NT	Nezaposlenost	5,
NT	Terorizam	6,
NT	Obrana/vanjski poslovi	7,
NT	Stambena pitanja	8,
NT	Imigracija	9,
NT	Sustav zdravstvene zaštite	10,
NT	Obrazovni sustav	11,
NT	Mirovine	12,
MT	Okoliš	13,
MT	Energija	14,
NT	Nešto drugo (NE ČITAJ)	15,
MT	Niti jedan (NE ČITAJ)	16,
NT	NZ	17,

EB71.3 QA5a TREND MODIFIED

TT	PITAJ QA7b I QA8b SAMO U FYROM, TR I HR - EU27 IDE NA QA9a - CY(tcc) IDE NA QA7c
----	--

NT	QA7b	Općenito govoreći, mislite li da će članstvo Hrvatske u Europskoj Uniji biti?
----	------	--

RT	(PROČITAJ)
----	------------

(304)

NT	Dobra stvar	1
NT	Loša stvar	2
NT	Niti dobra niti loša	3
NT	Ne zna	4

EB71.3 QA6b

NT QA8b Kad se sve zbroji, biste li rekli da će Hrvatska imati koristi od članstva u Europskoj Uniji ili neće?

(305)

NT	Imat će koristi	1
NT	Neće imati koristi	2
NT	Ne zna	3

EB71.3 QA7b

TT NE PITAJ QA9a U CY(tcc) - CY(tcc) IDE NA QA9b

NT QA9a Prema Vašem mišljenju, općenito govoreći idu li stvari trenutačno u dobrom ili lošem smjeru u ...?

RT (JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	Stvari idu u dobrom smjeru	Stvari idu u lošem smjeru	Niti u dobrom niti u lošem smjeru (NE ČITAJ)	NZ
NT					

NT	(308)	1	Hrvatskoj	1	2	3	4
NT	(309)	2	Europskoj Uniji	1	2	3	4
MT	(310)	3	Sjedinjenim Američkim Državama	1	2	3	4

EB71.3 QA8a (ITEMS 1-2) + EB71.1 QA8a (ITEM 3)

RT PITAJ SVE

NT QA10 Sada bih Vas želio/la pitati o tome koliko vjerujete nekim institucijama. Molim Vas da mi za svaku od sljedećih institucija kažete jeste li joj skloni vjerovati ili joj niste skloni vjerovati?

RT (JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	SKLON VJEROVATI	SKLON NE VJEROVATI	NE ZNA		
NT						
NT	(314)	1	Tiskani mediji	1	2	3
NT	(315)	2	Radio	1	2	3
NT	(316)	3	Televizija	1	2	3
NT	(317)	4	Internet	1	2	3
NT	(318)	5	Vojska	1	2	3
MT	(319)	6	(NE PITAJ U CY (tcc)) Pravosuđe/hrvatski pravni sustav	1	2	3
NT	(320)	7	Političke stranke	1	2	3
MT	(321)	8	(NE PITAJ U CY (tcc)) Hrvatska Vlada	1	2	3
MT	(322)	9	(NE PITAJ U CY (tcc)) Hrvatski Sabor	1	2	3
NT	(323)	10	Europska Unija	1	2	3

NT	(324)	11	Ujedinjeni narodi	1	2	3
MT	(325)	12	Županijske ili lokalne vlasti	1	2	3
MT	(326)	13	NATO	1	2	3

EB71.3 QA9 (items 6-11) + EB69.2 QA12 (items 1-5) + EB70.1 QA12 (item 12-13)

NT	QA11	Općenito gledajući, izaziva li Europska Unija u Vama vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu predodžbu?				
----	------	--	--	--	--	--

RT (SAMO JEDAN ODGOVOR)

(327)

NT	Vrlo pozitivnu	1
NT	Prilično pozitivnu	2
NT	Neutralnu	3
NT	Prilično negativnu	4
NT	Vrlo negativnu	5
NT	Ne zna	6

EB71.3 QA10

NT	QA12	Što Vama osobno znači Europska Unija?				
----	------	---------------------------------------	--	--	--	--

RT (POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆE JE VIŠE ODGOVORA – ROTIRAJ OD VRHA PREMA DNU/OD DNA PREMA VRHU)

(328-343)

NT	Mir	1,
NT	Ekonomski prosperitet	2,
NT	Demokracija	3,
NT	Socijalna zaštita	4,
NT	Sloboda putovanja, studiranja i rada bilo gdje u Europskoj Uniji	5,
NT	Kulturna raznolikost	6,

NT	Jači utjecaj u svijetu	7,
NT	Euro	8,
NT	Nezaposlenost	9,
NT	Birokracija	10,
NT	Rasipanje novca	11,
NT	Gubitak našeg kulturnog identiteta	12,
NT	Više kriminala	13,
MT	Nedovoljna kontrola na vanjskim granicama	14,
NT	Nešto drugo (NE ČITAJ)	15,
NT	Ne zna	16,

EB71.3 QA11

NT QA13 Jeste li čuli za...?

NT		(PROČITAJ)	DA	NE	NE ZNA
NT (344)	1	Europski parlament	1	2	3
NT (345)	2	Europsku komisiju	1	2	3
NT (346)	3	Vijeće Europske Unije	1	2	3
NT (347)	4	Europsku središnju banku	1	2	3

EB71.3 QA13 (item 1, 2, 4) + EB70.1 QA16 (item 3)

NT QA14 Za svaku od sljedećih europskih institucija, molim Vas recite mi jeste li joj skloni vjerovati ili joj niste skloni vjerovati.

RT (JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	SKLON VJEROVATI	NIJE SKLON VJEROVATI	NE ZNA
--	------------	--------------------	-------------------------	--------

NT

NT (348)	1	Europski parlament	1	2	3
NT (349)	2	Europska komisija	1	2	3
NT (350)	3	Vijeće Europske Unije	1	2	3
NT (351)	4	Europska središnja banka	1	2	3

EB71.3 QA14 (item 1, 2, 4) + EB70.1 QA18 (item 3)

NT	QA15	Što mislite o sljedećim izjavama? Molim Vas da mi za svaku izjavu kažete jeste li za ili protiv nje.
----	------	--

RT (JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ - ROTIRAJ)	ZA	PROTIV	NE ZNA
--	----------------------	----	--------	--------

NT (352)	1	Europska monetarna unija s jednom jedinstvenom valutom, eurom	1	2	3
NT (353)	2	Daljnje proširenje Europske Unije koje bi u budućnosti uključivalo i druge zemlje	1	2	3
NT (354)	3	Veća brzina izgradnje Europe u jednoj grupi zemalja od one u ostalim zemljama	1	2	3

EB71.3 QA15

NT	QA16	Europske integracije su se proteklih godina usredotočavale na različita pitanja. Prema Vašem mišljenju, na koje bi aspekte europske institucije trebale staviti pojačani naglasak u godinama koje nadolaze kako bi ojačale Europsku Uniju u budućnosti?
----	------	---

RT (POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - ROTIRAJ - NAJVIŠE 3 ODGOVORA)

		(355-372)
NT	Unutrašnje tržište	1,
NT	Kulturna pitanja	2,
MT	Vanjsku politiku	3,
MT	Obrambenu politiku	4,
NT	Imigracijska pitanja	5,
MT	Obrazovnu politiku	6,
NT	Pitanja zaštite okoliša	7,
NT	Pitanja vezana uz energiju	8,
NT	Solidarnost sa siromašnijim regijama	9,
NT	Znanstvena istraživanja	10,
NT	Socijalna pitanja i pitanja zdravstvene zaštite	11,
NT	Borba protiv kriminala	12,
NT	Borba protiv klimatskih promjena	13,
NT	Gospodarska pitanja	14,
NT	Prometna i energetska infrastruktura	15,
NT	Neke druge (NE ČITAJ)	16,
NT	Niti jedne (NE ČITAJ)	17,
NT	NZ	18,

EB71.3 QA18 TREND MODIFIED

NT	QA17	Molim Vas da mi za svaku od sljedećih izjava vezanih uz Europsku Uniju kažete da li ju smatrate točnom ili netočnom.
----	------	--

RT (JEDAN ODGOVOR U RETKU)

NT		(PROČITAJ - ROTIRAJ)	TOČNO.	NETOČNO.	NE ZNA
MT (373)	1	Europska Unija trenutno ima dvadest i pet zemalja članica	1	2	3
TT (374)	2	Irci su glasovali "za" na drugom referendumu o Lisabonskom ugovoru održanom 2. listopada 2009.	1	2	3
NT (375)	3	Euro zona se trenutno sastoji od 12 zemalja članica	1	2	3
MT (376)	4	(SAMO ZA VERZIJU UPITNIKA A) Švicarska je članica Europske Unije	1	2	3
TT (377)	5	(SAMO ZA VERZIJU UPITNIKA B) Island je članica Europske Unije.	1	2	3

EB70.1 QA24 TREND MODIFIED

TT NE PITAJ QA18a DO QA19a U CY(tcc) - CY(tcc) IDE NA QA19b

NT QA18a Sveukupno gledajući, jeste li vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, ne naročito zadovoljni ili potpuno nezadovoljni time kako u Hrvatskoj funkcionira demokracija?

NT QA18b A koliko ste zadovoljni funkcioniranjem demokracije u Europskoj Uniji?

RT (POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U STUPCU)

	(378)	(379)
RT	QA18a	QA18b
	U Hrvatskoj	U Europskoj Uniji
NT		
NT	Vrlo zadovoljan	1
NT	Prilično zadovoljan	2

NT	Ne naročito zadovoljan	3	3
NT	Potpuno nezadovoljan	4	4
NT	Ne zna	5	5

EB68.1 QA11a & b

TT PITAJ BROJ 2 SAMO U EU27

NT QA19a Molim Vas da mi za svaku izjavu kažete da li se s njom uglavnom slažete ili se uglavnom ne slažete s njom?

	(PROČITAJ)	UGLAVNOM SE SLAŽEM	UGLAVNOM SE NE SLAŽEM	NZ
NT				

NT	(380)	1	Razumijem kako Europska Unija funkcionira	1	2	3
----	--------------	---	---	---	---	---

EB71.3 QA12a TREND MODIFIED

RT PITAJ SVE

TT QA20 Možete li mi reći da li se slažete ili se ne slažete sa sljedećim tvrdnjama vezanim za izgradnju Europe?

RT (POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	Slažem se u potpunosti	UGLAVNOM SE SLAŽEM	UGLAVNOM SE NE SLAŽEM	Uopće se ne slažem	NZ
--	------------	------------------------	--------------------	-----------------------	--------------------	----

RT

TT (383)	1	EU je prebrzo narasla	1	2	3	4	5
TT (384)	2	Ono što građane različitih država zbližava je važnije od onog što ih razdvaja	1	2	3	4	5
TT (385)	3	U EU trenutno ima manjak ideja i projekata	1	2	3	4	5
TT (386)	4	EU je prijeko potrebna za suočavanje s globalnim izazovima (klimatske promjene, terorizam, itd.)	1	2	3	4	5

EB70.1 QD16

MT

2) EU, SVIJET, GLOBALIZACIJA

RT

PITAJ SVE

NT QB1a Što od sljedećeg smatrate najvažnijim u određivanju ukupne moći i utjecaja neke zemlje ili skupine zemalja u svijetu? Na prvom mjestu?

NT QB1b A na drugom mjestu?

RT (POKAŽI KARTICU - JEDAN ODGOVOR PO STUPCU)

	(412)	(413)
TT (PROČITAJ - ROTIRAJ OD DNA PREMA VRHU / OD VRHA PREMA DNU)	QB1a	QB1b
	NA PRVOM MJESTU	NA DRUGOM MJESTU
NT Njezina gospodarska snaga	1	1
NT Njezin politički utjecaj	2	2
NT Njezina vojna snaga	3	3
NT Njezin kulturni utjecaj	4	4
MT Nešto drugo (NE ČITAJ)	5	5
NT Ništa (NE ČITAJ)	6	6
NT NZ	7	7

EB71.3 QB1a, b

NT QB2a A prema Vašem mišljenju, što od sljedećeg najbolje karakterizira Europsku Uniju? Na prvom mjestu?

NT QB2b A na drugom mjestu?

RT (POKAŽI KARTICU - JEDAN ODGOVOR PO STUPCU)

	(414)	(415)
TT (PROČITAJ - ROTIRAJ OD DNA PREMA VRHU / OD VRHA PREMA DNU)	QB2a	QB2b

		NA PRVOM MJESTU	NA DRUGOM MJESTU
NT			
NT	Njezina gospodarska snaga	1	1
NT	Njezin politički utjecaj	2	2
NT	Njezina vojna snaga	3	3
NT	Njezin kulturni utjecaj	4	4
MT	Nešto drugo (NE ČITAJ)	5	5
NT	Ništa (NE ČITAJ)	6	6
NT	NZ	7	7

EB71.3 QB2a, b

MT	QB3	Za svaku od navedenih tvrdnji, molim Vas recite mi da li se u potpunosti slažete, donekle se slažete, donekle se ne slažete ili se uopće ne slažete.
----	-----	--

RT (POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ - ROTIRAJ)	U potpunosti se slažem	Donekle se slažete	Donekle se ne slažete	Uopće se ne slažem	Ne zna
NT						
NT (416)	1 Globalizacija je mogućnost za ekonomski rast	1	2	3	4	5
NT (417)	2 Globalizacija povećava socijalne nejednakosti	1	2	3	4	5

	3	Globalizaciji su potrebna zajednička svjetska pravila ("upravljanje na svjetskom nivou")	1	2	3	4	5
MT (418)	4	Europska Unija i SAD imaju iste interese kad je riječ o globalizaciji	1	2	3	4	5
MT (419)	5	Globalizacija nas štiti od rasta cijena	1	2	3	4	5
NT (420)	6	Globalizacija pomaže miru u svijetu	1	2	3	4	5
NT (421)	7	(NE PITAJ U CY(tcc)) Globalizacija predstavlja prijetnju hrvatskoj kulturi	1	2	3	4	5
MT (422)	9	Globalizacija je korisna samo velikim kompanijama, ne građanima	1	2	3	4	5
NT (424)	10	(NE PITAJ U CY(tcc)) Globalizacija znači više stranih ulaganja u Hrvatsku	1	2	3	4	5
MT (425)							

NT (427)	12	Globalizacija pomaže razvoju siromašnih zemalja	1	2	3	4	5
NT (428)	13	Globalizacija omogućava ljudima da budu otvoreniji prema stranim kulturama	1	2	3	4	5
TT (429)	14	EU ima dovoljno moći i oruđa za obranu svojih ekonomskih interesa u globalnom gospodarstvu	1	2	3	4	5
TT (430)	15	(SAMO ZA VERZIJU UPITNIKA A) EU pomaže u zaštiti europskih građana od negativnih efekata globalizacije	1	2	3	4	5
TT (431)	16	(SAMO ZA VERZIJU UPITNIKA B) EU omogućava europskim građanima da imaju više	1	2	3	4	5

	koristi od pozitivnih efekata globalizacije					
--	---	--	--	--	--	--

EB71.3 QB3 (item 1-3) EB69.2 QA47a&b (item 4-13)

RT NE PITAJ QB4a U CY(tcc) - CY(tcc) IDE NA QB4b

MT QB4a Koja je od dvije sljedeće tvrdnje bliža Vašem stavu o globalizaciji?

RT (PROČITAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)

NT Globalizacija predstavlja dobru priliku za hrvatske tvrtke zahvaljujući otvaranju tržišta

(432)

NT Globalizacija predstavlja prijetnju zapošljavanju i tvrtkama u Hrvatskoj 1

NT NZ 2

NT 3

EB71.3 QB4a

RT PITAJ SVE

NT QB5 Biste li rekli da europsko gospodarstvo postiže bolje, lošije ili jednake rezultate kao i... gospodarstvo?

RT (POKAŽI KARTICU)

	(PROČITAJ)	Postiže bolje rezultate	Postiže lošije rezultate	Postiže jednake rezultate	Ne zna	
NT						
NT (434)	1	Američko	1	2	3	4
NT (435)	2	Japansko	1	2	3	4
NT (436)	3	Kinesko	1	2	3	4
NT (437)	4	Indijsko	1	2	3	4
NT (438)	5	Rusko	1	2	3	4
NT (439)	6	Brazilsko	1	2	3	4

EB71.3 QB7

NT	QB6	Od sljedećih stavki, koje dvije bi naše društvo trebalo naglasiti kako bi se suočilo s glavnim globalnim izazovima?
----	-----	---

RT (POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - ROTIRAJ - NAJVIŠE 2 ODGOVORA)

		(440-448)
NT	Zaštita okoliša	1,
NT	Socijalna jednakost i solidarnost	2,
MT	Slobodna trgovina / tržišno gospodarstvo	3,
NT	Kulturna raznolikost i otvorenost prema drugima	4,
NT	Napredak i inovacije	5,
NT	Tradicije	6,
MT	Nešto drugo (NE ČITAJ)	7,
NT	Ništa (NE ČITAJ)	8,
NT	NZ	9,

EB71.3 QC3

TT 3) FINANCIJSKA I EKONOMSKA KRIZA

MT QC1 Neki analitičari kažu da je utjecaj gospodarske krize na tržište rada već dostigao svoj vrhunac i da će se situacija malo po malo poboljšavati. Drugi pak kažu da najgore tek dolazi. Koja je od ove dvije tvrdnje bliža Vašem mišljenju?

RT (SAMO JEDAN ODGOVOR)

(469)

NT	Utjecaj krize na tržište rada već je dostigao svoj vrhunac	1
NT	Najgore tek dolazi	2
NT	NZ	3

EB71.2 QB3

NT QC2 Koja od sljedećih izjava najbolje opisuje situaciju u Vašem kućanstvu?

RT (POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

(470)

NT	Vaša trenutna situacija Vam ne dozvoljava da radite planove za budućnost. Živite od danas do sutra	1
NT	Znate što ćete raditi u sljedećih šest mjeseci	2
NT	Imate dugoročnu perspektivu vezano uz to kakvo će Vaše kućanstvo biti sljedećih godinu-dvije	3
NT	Nešto drugo	4
NT	NZ	5

EB71.3 QJ6

MT QC3 Prema Vašem mišljenju, tko je od sljedećih najviše u stanju poduzeti učinkovito djelovanje protiv posljedica financijske i gospodarske krize?

RT (POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - ROTIRAJ - SAMO JEDAN ODGOVOR)

		(471)
NT	Hrvatska Vlada	1
NT	Europska Unija	2
NT	Sjedinjene Američke Države	3
MT	G20	4
NT	Međunarodni monetarni fond (MMF)	5
NT	Netko drugi (NE ČITAJ)	6
NT	Nitko (NE ČITAJ)	7
NT	NZ	8

EB71.3 QB8

TT PITAJ QC9 U EU27 +FM, HR, TR - CY(tcc) IDE NA QD

TT QC9 Molim Vas da mi za svaku od sljedećih tvrdnji kažete da li se s njom slažete u potpunosti, uglavnom slažete, uglavnom ne slažete ili uopće ne slažete.

RT (POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

		Slažem se u potpunosti	UGLAVNOM SE SLAŽEM	UGLAVNOM SE NE SLAŽEM	Uopće se ne slažem	NZ
--	--	------------------------------	-----------------------	--------------------------	-----------------------	----

TT	1	(SAMO ZA VERZIJU UPITNIKA A) Financijska i ekonomska kriza olakšava prihvatanje	1	2	3	4	5
----	---	---	---	---	---	---	---

(502)

	reformi					
TT (503)	2 (SAMO ZA VERZIJU UPITNIKA B) Financijska i ekonomska kriza otežava prihvaćanje reformi	1	2	3	4	5
TT (504)	3 Reforme od kojih će koristiti imati buduće generacije treba provoditi čak i ako to znači da sadašnja generacija treba podnijeti određene žrtve	1	2	3	4	5
TT (505)	4 (SAMO ZA VERZIJU UPITNIKA A) Hrvatska treba više reformi za suočavanje s budućnošću	1	2	3	4	5

TT (506)	5	(SAMO ZA VERZIJU UPITNIKA B) Reforme koje su do sada provedene u Hrvatskoj su dovoljne za suočavanje s budućnošću	1	2	3	4	5
----------	---	--	---	---	---	---	---

NEW

TT 4) VRIJEDNOSTI

RT PITAJ SVE

NT QD1 Molim vas da mi za svaki od slijedećih izraza kažete asocira li vas na nešto vrlo pozitivno, prilično pozitivno, prilično negativno ili vrlo negativno.

RT (POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

NT		(PROČITAJ - ROTIRAJ)	Vrlo pozitivno	Prilično pozitivno	Prilično negativno	Vrlo negativno	NE ZNA
----	--	----------------------	----------------	--------------------	--------------------	----------------	--------

NT (528)	1	Tvrtka	1	2	3	4	5
MT (529)	2	Socijalna država	1	2	3	4	5
NT (530)	3	Konkurentnost	1	2	3	4	5
NT (531)	4	Slobodna trgovina	1	2	3	4	5
NT (532)	5	Protekcionizam	1	2	3	4	5
NT (533)	6	Globalizacija	1	2	3	4	5

MT	(534)	7	Liberalizacija	1	2	3	4	5
NT	(535)	8	Sindikati	1	2	3	4	5
NT	(536)	9	Reforme	1	2	3	4	5
NT	(537)	10	Državna uprava	1	2	3	4	5
MT	(538)	11	Fleksibilnost	1	2	3	4	5
TT	(539)	12	Konkurencija	1	2	3	4	5
TT	(540)	13	Sigurnost	1	2	3	4	5
TT	(541)	14	Solidarnost	1	2	3	4	5

EB67.2 QA28 (1-11) TREND MODIFIED

TT NE PITAJ QD2a U CY(tcc) - CY(tcc) IDE NA QD2b

NT QD2a U kojoj mjeri se slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih tvrdnji?

RT (POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	Slažem se u potpunosti	Uglavnom se slažem	Uglavnom se ne slažem	Uopće se ne slažem	NZ	
NT							
NT	1	Država se previše upliće u naše živote	1	2	3	4	5
MT	2	(VERZIJA UPITNIKA A) Gospodarski rast mora biti prioritet za Hrvatsku, čak i ako loše djeluje	1	2	3	4	5

	na okoliš					
MT (544)	3 (VERZIJA UPITNIKA B) Zaštita okoliša treba biti prioritet u Hrvatskoj čak i ako loše djeluje na ekonomski rast	1	2	3	4	5
NT (545)	4 Slobodna konkurencija je najbolja garancija za ekonomski napredak	1	2	3	4	5

EB71.3 QC1a

RT PITAJ SVE

NT QD3 Kad bi se u bliskoj budućnosti dogodile sljedeće promjene u našem načinu života, smatrate li da bi to bila dobra stvar, loša stvar ili niti dobra niti loša stvar?

RT (JEDAN ODGOVOR U RETKU)

NT	(PROČITAJ)	Dobra stvar	Loša stvar	Niti dobra niti loša	NZ
----	------------	-------------	------------	----------------------	----

NT (550)	1	Manji naglasak na novac i materijalnu imovinu	1	2	3	4
NT (551)	2	Veći naglasak na tehnološki razvoj	1	2	3	4

EB71.3 QC2

NT	QD4	Kada razmislite o svojoj kupovnoj moći, tj. o stvarima koje si Vaše kućanstvo može priuštiti u svakodnevnom životu i usporedite svoju sadašnju situaciju s onom od prije pet godina, biste li rekli da se ona poboljšala, ostala otprilike ista ili se pogoršala?
----	-----	---

NT	Poboljšala	(552)	1
NT	Ostala otprilike ista		2
NT	Pogoršala		3
NT	Ne zna		4

EB71.1 QA12

NT	QD5	Općenito govoreći, smatrate li da će život onih koji su danas djeca biti lakši, teži ili niti lakši niti teži nego što je život onih iz Vaše generacije?
----	-----	--

NT	Lakši	(553)	1
NT	Teži		2
NT	Niti lakši niti teži		3
NT	Ne zna		4

EB71.1 QA14

TT NE PITAJ QD6a U CY(tcc) - CY(tcc) IDE NA QD6b

NT	QD6a	Molim Vas recite mi da li se uglavnom slažete ili se uglavnom ne slažete sa sljedećom tvrdnjom: Djeca koja žive u Hrvatskoj imala bi bolji život ukoliko bi iselila u drugu zemlju.
----	------	---

		(554)
NT	Uglavnom se slažem	1
NT	Uglavnom se ne slažem	2
NT	Ovisi (NE ČITAJ)	3
NT	NZ	4

EB70.1 QA23 TREND

RT	PITAJ SVE
----	-----------

MT	QD7	Koje tri vrijednosti sa sljedećeg popisa su Vama osobno najvažnije?
----	-----	---

RT	(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - MOGUĆE NAJVIŠE 3 ODGOVORA)
----	---

		(556-569)
NT	Vladavina zakona	1,
NT	Poštivanje ljudskog života	2,
NT	Ljudska prava	3,
NT	Osobna sloboda	4,
NT	Demokracija	5,
NT	Mir	6,
NT	Jednakost	7,
NT	Solidarnost, pomoć drugima	8,
NT	Tolerancija	9,
NT	Religija	10,
NT	Samoispunjenje	11,

NT	Poštivanje drugih kultura	12,
MT	Ništa od navedenog (NE ČITAJ)	13,
NT	NZ	14,

EB69.2 QD2 TREND MODIFIED

MT	QD8	Koje tri od sljedećih vrijednosti najbolje predstavljaju Europsku Uniju?
----	-----	--

RT	(POKAŽI KARTICU - PROČITAJ - MOGUĆE NAJVIŠE 3 ODGOVORA)
----	---

(570-583)

NT	Vladavina zakona	1,
NT	Poštivanje ljudskog života	2,
NT	Ljudska prava	3,
NT	Osobna sloboda	4,
NT	Demokracija	5,
NT	Mir	6,
NT	Jednakost	7,
NT	Solidarnost, pomoć drugima	8,
NT	Tolerancija	9,
NT	Religija	10,
NT	Samoispunjenje	11,
NT	Poštivanje drugih kultura	12,
MT	Ništa od navedenog (NE ČITAJ)	13,
NT	NZ	14,

EB69.2 QD3

NT	DEMOGRAFIJA
----	-------------

NT	D1	Kada se govori o politici, koriste se izrazi "lijevo" i "desno". Kako biste Vi opisali svoj politički stav služeći se ovom skalom?
----	----	--

RT (POKAŽI KARTICU) - (ANKETAR: NE POTIČI – AKO ISPITANIK OKLIJEVA, POKUŠAJ PONOVO)

(830-831)

1 LIJEVO	2	3	4	5	6	7	8	9	10 DESNO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

NT Odbija odgovoriti (NE ČITAJ)

11

NT Ne zna

12

EB71.3 D1

RT NEMA PITANJA OD D2 DO D6

NT D7 Možete li mi reći što od slijedećeg najbolje odgovara Vašoj trenutnoj situaciji?

RT (POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

(832-833)

NT	Udana/oženjen ili ponovno udana/oženjen	
NT	Živim bez djece	1
NT	Živim s djecom iz ovog braka	2
NT	Živim s djecom iz prethodnog braka	3
NT	Živim s djecom iz ovog i iz prethodnog braka	4
NT	Neudana/neoženjen, živim s partnerom	
NT	Živim bez djece	5
NT	Živim s djecom iz ove zajednice	6
NT	Živim s djecom iz prethodne zajednice	7
NT	Živim s djecom iz ove i iz prethodne zajednice	8

NT	Samac	
NT	Živim bez djece	9
NT	Živim s djecom	10
NT	Rastavljen ili razveden	
NT	Živim bez djece	11
NT	Živim s djecom	12
NT	Udovica/Udovac	
NT	Živim bez djece	13
NT	Živim s djecom	14
NT	Ostalo (NE ČITAJ)	15
NT	Odbija odgovoriti (NE ČITAJ)	16

EB72.3 D7

NT D8 Koliko Vam je bilo godina kad ste završili s redovnim obrazovanjem?

(ANKETAR:AKO JE ODGOVOR "JOŠ STUDIRAM", KOD '00', AKO JE ODGOVOR "BEZ OSNOVNE ŠKOLE " ILI "NEDOVRŠENA OSNOVNA ŠKOLA", KOD "01", AKO "ODBIJA", KOD "98", AKO "NE ZNA", KOD "99")

RT

(834-835)

--	--

EB72.3 D8

RT NEMA PITANJA D9

NT D10 Spol.

(836)

NT Muški

1

NT Ženski

2

EB72.3 D10

NT D11 Koliko imate godina?
(837-838)

--	--

EB72.3 D11

RT NEMA PITANJA D12 DO D14

RT PITAJ D15b SAMO AKO TRENUTNO NE RADI ZA PLAĆU - KODOVI 1 DO 4 U D15a

NT D15a Koje je Vaše trenutno zanimanje?

NT D15b Jeste li dosad radili kakav plaćeni posao? Koje Vam je bilo zadnje zanimanje?

		(839-840)	(841-842)
		D15a	D15b
		SADAŠNJE ZANIMANJE	ZADNJE ZANIMANJE
NT	NIJE U AKTIVNOM RADNOM ODNOSU		
NT	Odgovoran za redovitu kupnju i brigu o kućanstvu, trenutno nema nikakvo zanimanje, ne radi	1	1
NT	Student	2	2
NT	Nezaposlen ili trenutno bez posla	3	3
NT	U mirovini ili nesposoban za rad zbog bolesti	4	4
NT	SAMOSTALNO ZAPOSLENI		
NT	Poljoprivrednik	5	5
NT	Ribar	6	6
NT	Stručnjaci (odvjetnici, zdravstveni djelatnici, računovođe, arhitekti, itd.)	7	7
NT	Vlasnici trgovina, obrtnici, ostali samostalno zaposleni	8	8
NT	Vlasnici firme, samostalno ili kao partneri	9	9
NT	ZAPOSLENI		

NT	Zaposleni stručnjaci (liječnici, odvjetnici, računovođe, arhitekti, itd.)	10	10
NT	Viši menadžment, direktor ili visoki menadžment (izvršni direktor, generalni direktor, ostali direktori)	11	11
NT	Srednji menadžment, ostali menadžment (voditelj odjela, mlađi menadžer, nastavnik, tehničar)	12	12
NT	Zaposlenik koji uglavnom radi u uredu	13	13
NT	Zaposlenik, ali ne radi u uredu već putuje (trgovački putnici, vozači, itd.)	14	14
NT	Zaposlenik, ali ne u uredu već u uslužnom sektoru (bolnica, restoran, policija, vatrogasac, itd.)	15	15
NT	Nadzornik	16	16
NT	Kvalificirani fizički radnici	17	17
NT	Ostali (nekvalificirani) fizički radnici, posluga	18	18
NT	NIKAD NIJE RADIO ZA PLAĆU	19	19

EB72.3 D15a&b

RT NEMA PITANJA D16 DO D24

NT D25 Biste li rekli da živite u...?

RT (PROČITAJ)

NT	ruralnom području ili selu	(843)	1
NT	malom ili srednje velikom gradu		2
NT	velikom gradu		3
NT	ne zna		4

EB72.3 D25

RT NEMA PITANJA D26 DO D39

NT D40a Možete li mi reći koliko osoba od 15 i više godina živi u Vašem kućanstvu, uključujući Vas?

RT (ANKETAR.: PROČITAJ – ZAPIŠI)

(844-845)

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB72.3 D40a

NT D40b Možete li mi reći koliko djece mlađe od 10 godina živi u Vašem kućanstvu?

RT (ANKETAR.: PROČITAJ – ZAPIŠI)

(846-847)

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB72.3 D40b

NT D40c Možete li mi reći koliko djece između 10 i 14 godina živi u Vašem kućanstvu?

RT (ANKETAR.: PROČITAJ – ZAPIŠI)

(848-849)

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB72.3 D40c

RT NEMA PITANJA D41 I D42

NT D43a Imate li fiksnu telefonsku liniju u Vašem kućanstvu?

NT D43b Posjedujete li Vi osobno mobilni telefon?

(850)

(851)

		D43a	D43b
		Fiksna linija	Mobilni telefon
NT	Da	1	1
NT	Ne	2	2

EB72.3 D43a D43b

TT NEMA PITANJA D44 DO D59

NT D60 Biste li rekli da ste tijekom proteklih 12 mjeseci imali poteškoća s plaćanjem računa na kraju mjeseca...?

RT (POKAŽI KARTICU - PROČITAJ – MOGUĆ JE SAMO JEDAN ODGOVOR)

		(852)
NT	Većinu vremena	1
NT	Povremeno	2
NT	Gotovo nikada /Nikada	3
NT	Odbija odgovoriti (NE ČITAJ)	4

EB72.3 D60

NT D61 Na sljedećoj skali '1' označava 'najnižu razinu u društvu', a '10' označava 'najvišu razinu u društvu'. Možete li mi reći na koju razinu biste svrstali sebe?

RT (POKAŽI KARTICU - SAMO JEDAN ODGOVOR)

		(853-854)
NT	1 Najniža razina u društvu	1
NT	2	2
NT	3	3
NT	4	4
NT	5	5

NT	6	6
NT	7	7
NT	8	8
NT	9	9
NT	10 Najviša razina u društvu	10
NT	Odbija odgovoriti (NE ČITAJ)	11

EB72.3 D61

NT D62 Možete li mi reći...?

RT (POKAŽI KARTICU SKALE - JEDAN ODGOVOR U RETKU)

	(PROČITAJ)	Svaki dan ili gotovo svaki dan	Dvapat ili triput tjedno	Otprilike jednom tjedno	Dvapat ili triput mjesečno	Rijetko	Nikada	Nemam pristup Internetu (NE ČITAJ)
NT								

NT	(855)	1	Koristite li Internet kod kuće, u svom domu	1	2	3	4	5	6	7
NT	(856)	2	Koristite li Internet na svom radnom mjestu	1	2	3	4	5	6	7
NT	(857)	3	Koristite li Internet negdje drugdje (škola, sveučilište, internetski kafić itd.)	1	2	3	4	5	6	7

EB72.3 D62

NT ANKETNI PROTOKOL

NT P1 DATUM ANKETIRANJA

(878-879) (880-881)

NT DAN MJESEC

EB72.3 P1

NT P2 TOČNO VRIJEME POČETKA ANKETE

(ANKETAR:KORISTI 24 SATA)

(882-883) (884-885)

NT SAT MINUTA

EB72.3 P2

NT P3 KOLIKO JE MINUTA TRAJALA ANKETA

(886-888)

NT MINUTA

EB72.3 P3

NT P4 Broj osoba prisutnih tijekom anketiranja, uključujući anketara

(889)

NT Dvije (anketar i ispitanik) 1

NT Tri 2

NT Četiri 3

NT Pet ili više 4

EB72.3 P4

NT P5 Suradnja ispitanika

(890)

NT	Izvrсна	1
NT	Dobra	2
NT	Prosječna	3
NT	Loša	4

EB72.3 P5

NT P6 Veličina naselja

RT (LOKALNI KODOVI)

(891-892)

--	--

EB72.3 P6

NT P7 Regija

RT (LOKALNI KODOVI)

(893-894)

--	--

EB72.3 P7

NT P8 Poštanski broj

(895-902)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

EB72.3 P8

NT P9 Broj početne točke

(903-910)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB72.3 P9

NT P10 Broj anketara

(911-918)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB72.3 P10